هەرێمی کوردستان - عێراق
ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستان - عێراق

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان - عێراق

پرۆتۆکۆلەکان

44

سالَی/ 2007 – بەرگی چل و چوار

چاپی یەکەم/ سالَی 2008

پێرست

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (14) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/10/22 ل5

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (15) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/10/23 ل31

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (16) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/10/24 ل43

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (17) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/10/30 ل85

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (18) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/10/31 ل119

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (19) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/11/5 ل147

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (20) خولی دووەمی هەڵبژاردن – پێنج شەممە 2007/11/8 ل187

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (21) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/11/12 ل209

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (22) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/11/14 ل259

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (23) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/11/19 ل327

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (24) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/11/20 ل365

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (25) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/11/21 ل429

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (26) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/11/26 ل485

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (27) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/11/27 ل523

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (28) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/12/3 ل555

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (29) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/12/4 ل559

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (30) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/12/5 ل615

دەبێت لە رەقمەکە راوەستیت، ئەوە لایەکە، لایەکەی تری ئەگەر قەبول ناکەیت مـن نوێنـەری ئێـوە بـووم، ئەگـەر هـەر کەسـێك قـەبول دەکـاتن مـن نوێنـەری بوومـە، بەنیسـبەت کـاك بارزانـەوە تەبعـەن هـەمووتان موتابەعـەتان کـردووە، ئەلحەمـدولله تۆزێـك کێشـەکە بـەرەو ساردبوونەوە دەڕواتـن، بەتایبـەتی حکومـەتی هـەرێم لێـرە چـەند هـەنگاوێکی نـاوە، یـەك/ ئـەو کۆبوونـەوەی کـە لـە ئەسـتنبول کـرا، دیـارە هـەم وڵاتـە یەکگرتووەکانی ئەمریکا، هەم وڵاتی ئێرانیش، هەم دەوڵەتەکانی تریش هـەموویان داوایـان لـە تورکیـا کـرد یەعنی لەشکرکێشی نەکاتن و سنوور نەبەزێنێ و هجوم نەکاتە سەر عێـراق و رێگـا بـدات بـۆ دیـالۆگ و لـە، هەمان کاتیشدا نوقتەی تریش داوایان لە حکومەتی عێراق کرد رێگە نەداتن بە بەکارهێنانی هیچ خاکێکی عێراق بۆ هجوم لەسەر ئەوان، ئەو دوو مەبدەئە قەبول کران وەکو مەوقیفێکی سیاسی سارد بوونەوەیـەکی تێدا بوو بۆ هینەکان، دووەم/ لە رووی عەمەلیەوە ئەو هەشت سەربازەی کە لە لایەن پەکەکەوە گیرا بـوون بە جهودی هەرێم بەردران، هـەم سـەرۆك کۆمـار، هـەم سـەرۆکی هـەرێم دەوریـان بـینیو بـەردران، ئـەوەش تەبعەن هەنگاوێکی باش بوو، هەندێك بڕیاری تریش دراوە بۆ نیشان دانی هەرێم، مەسئوول نییە لـە هـیچ هاوکاریەك بـۆ پەکەکـە، ئـەوەش تەبعـەن پێویسـت بـوو بکـرێتن هـەموو دنیـا تـێ بگـاتن ئـەو کێشـەیە، نـە دروستمان کردووە، نە ئێمە سەبەبین لە بەردەوام بـوونی، ئومێـد دەکـەین ئـەو جـۆرە هەنگاوانـە بـەردەوام بێتن بۆ ئەوەی کۆتایی بەو لەشکرکێشیە بێتن و پەیوەندیەکانیشمان لەگەڵ تورکیا تـەبیعی بێتـەوە بـەرەو پێشەوە بڕوات، بەبێ ئەوەی شەڕو پێکدادانان و خەڵکیش تێدا بکوژرێت، زۆر سوپاستان دەکەم.

داوا لە لیژنەی یاسایی دەکەم بـێن لـە شـوێنی خۆیـان دابنیشـن تکایـە، ئێسـتا دەچـینە سـەر خـاڵی دووەمـی بەرنامەی کار/ خوێندنەوەی یەکەمی پرۆژەی بڕیاری ئەژماردنی راژەی سەرۆکەکانی یەکـەی کـارگێڕی کـە دەسـەڵاتی دادوەری کـەتن پیـادە دەکـەن لـە هەرێمـدا، کـە لـە لایـەن ژمـارەی یاسـایی ئەنـدامانی پەرلـەمان پێشکەش کراوە، داوا لە کاك زانا دەکەم بە کوردیەکەی بیخوێنێتەوە، فەرموو.

بەڕێز قادر سعید خضر(زانا):

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پرۆژەی بڕیار

ئەژماردنی ڕاژەی سەرۆکەکانی یەکەی کارگێڕی کە دەسەڵاتی دادوەری کەتن پیادە دەکەن لە هەرێمدا

یەکەم/ راژەی سەرۆکی ئەو یەکە کارگێڕییـە یاساییانەی دەسـەڵاتی دادوەری کـەتن پیـادە دەکـات بەڕێـژەی دادوەری دەژمێردرێـت بـۆ مەبەسـتی جـێ بـەجێ کردنـی حـوکمی هەنـدێك لـە یاسـای کارپێکراوەکـان لـە هەرێمدا.

دووەم/ کار بەهیچ دەقێکی یاسایی، یان بڕیارێك ناکرێت، کە ناکۆك بێت لەگەڵ حوکمەکانی ئەم بڕیارە.

سێیەم/ پێویستە ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێ بەجێ بکەن.

چوارەم/ ئەم بڕیارە لە رۆژی دەرچوونیەوە کاری پێ دەکرێـت و لـە رۆژنامـەی فـەرمی وەقـایعی کوردسـتان بلاّو دەکرێتەوە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەم پرۆژەیـە لـە لایـەن ئەنـدامانی پەرلـەمان، کـاك شـێروان حەیـدەری و کـاك عـەونی بـەزاز و کـاك تـارق جامبارو کاك عبدالکریم هەمەوەنـد و کـاك شـێخەللاّ ابـراهیم و کـاك حاتـەم محەمـەد جـان و کـاك کـەریم بەحری و کاك خەلیل ابراهیم و کاك شێردڵ حـەوێزی پێشـکەش کـراوە، ئـەم پرۆژەیـە ئاراسـتەی لیژنـەی

یاسایی و ئەنـدامانی پەرلـەمان دەکـەم بـۆ دیراسـەت کردنـی و حـازر کردنـی راپـۆرت بـۆ رۆژی موناقەشـە کردنی، هەروەها نوسخەیەکیش دەدەین بە حکومەت بۆ ئاگاداری.

خاڵی سێیەم لە بەرنامەی کار/ خوێندنەوەی یەکەمی پرۆژەی یاسای سـزادانی خـراپ بـەکارهێنانی ئـامێرە پەیوەندییەکان، کە لەلایەن ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمان پێشکەش کراوە، فەرموو بـۆ خوێندنـەوەی بە کوردی.

بەڕێز کریم بحری عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پرۆژەی یاسای سزادانی خراپ بەکارهێنانی دەزگاکانی گەیاندن

ماددەی یەکەم: هەر کەسێ تەلەفۆنی خانەیی (الخلوي)، یان دەزگاکانی گەیاندنی بە تەل یان بـێ تـەل، یـان ئەنتەرنێت، یان بەریدی ئەلیکترۆنی بۆ خراپەکاری بەکار بهێنێ، بە حەپس سـزا دەدرێـت بـۆ ماوەیـەك لـە ساڵێك کەمتر نەبێت و لە پێنج ساڵ زیاتر نەبێت و بە غەرامەیەکیش لە یەك ملیۆن دینار کەمتر نەبێت و لە پێنـج ملیۆن دیناریش زیاتر نەبێت، یان بە یەکێك لەو دوو سزایە، ئەو خراپ بەکارهێنانەش ئەوەیە کە بە هەڕەشـە، یـان بـە تەشـەرو جـوێن، یـان بـڵاو کردنـەوەو ئاشـکرا کردنـی گفتوگـۆ، یـان وێنـەی چەسـپاوو نەچەسپاو، یان نامەی کورت (مێسج)ی بێ ئەخلاقی و دژ بە ئاکاری گشتی، یان ڕەسم گرتنی بێ ئیزن و بێ موافەقەت، یان شتێك کە شەرەف بزڕێنێ، یان گاڵدانی تێوەگلانی جەریمە، یان ڕەفتاری گونـاه و فسـق، یـان بڵاو کردنەوەی زانیاری نهێنی چ راست، چ درۆ دەربارەی ژیانی تایبەتی و خێزانی تاکە تاکەی خەڵك، کە لە هەر رێگایەکەوە بە دەستی هێنا بێـت، کـە بـڵاو کردنـەوەو ئاشـکرا کـردن و دابـەش کردنیـان ببێتـە مایـەی خراپی و زیانیان پێ بگەیەنێت.

ماددەی دووەم: هەر کەسێ بە دەستی ئەنقەست ببێتە مایەی بەکارهێنانی تەلەفۆنی خانەیی (الخلوي)، یان دەزگاو ئامێرێکی بە تەل یان بێ تەل، یان ئەنتەرنێت، یان بەریدی ئـەلیکترۆنی بـۆ بێـزار کردنـی کەسـێکی دی بەدەر لەو حاڵەتانەی کە لە ماددەی یەکەمی ئەم یاسایەدا هاتووە، ئـەوە، بـە حـەپس سـزا دەدرێـت بـۆ ماوەیەك لە شەش مانگ کەمتر نەبێت و لە سێ سـاڵ زیـاتر نـەبێت و بـە غەرامەیـەکیش لـە حـەوت سـەدو پەنجا هەزار دینار کەمتر نەبێت و لە سێ ملیۆن دیناریش زیاتر نەبێت، یان بە یەکێك لەو دوو سزایە، سزا دەدرێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

نوقتەی نیزامیان هەیە فەرموو.

بەڕێز ئارام رسول مامند:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی کە برای بەڕێز کاك کەریم دەخوێنێتەوە، جیاوازە لەگەڵ ئـەوەی لـەلای ئێمـە هەیـە، یـەعنی هیچـی یەك ناگرێتەوە، نازانم چیە؟

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بەڵێ کاك کەریم.

بەڕێز كريم بحرى عبدالله:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەڕاستی راست دەكەن، جاری یەكەم ئەوەی كە بڵاو كرایەوە زۆر بە خراپی تەرجومە كرا بوو، تەرجومەكەی زۆر زۆر خراپ بوو، ڕێك نەبوو، بۆیە دووبارە تەرجومە كرایەوە بەو شێوەیەی كە ئێستا دەخوێندرێتەوە، ئەوە راسترە، ئەوەی كە لەلای ئێمەیە راسترە لەوەی كە ئێستا لەبەر دەستی ئێوە دایە.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

نەدەبوایە وا بێت، یان دەبوایە بە خراپەكە بیخوێنیەوە، یانیش دەبێت پێشتر مولاحەزە بدەیت، بەڵێ سۆزان خان فەرموو.

بەڕێز سۆزان شهاب نوری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

خۆی مەفروزە ئەگەر ئەوان چاكیشیان كرد بێت، یان چاك كراوەكە تەوزیعی ئێمە بكەن، یان ئەوەتە خراپەكە بخوێنێتەوە، ئەمە خاڵی یەكەم.

خاڵی دووەم/ بۆ جاری هەزارەهەمین، بەرنامەی كار ئەو دەقەیەی هاتوینەتە ژوورەوە لەسەر مێزەكانمان بووە، یەعنی ئەمە بۆ جاری هەزارەهەمینە ئەمە وایە، تكایە ئیتر پێمان بڵێن لەمەودوا، كە ئێمە باسی چی دەكەین، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

سۆزان خان جەلسەی پێشوو ئیعلان كراوە، ئەوە یەك، تەنیا خاڵی یەكەم ئیزافە كراوە، بۆ هەزارەهەمین جاریش نییە، چونكە خۆمان هەموو جەلسەكان كۆبكەیتەوە نابێتە دوو سەد جەلسە، چۆن هەزارەهەمین جەلسەیە، دوایی شتێكی تریش هەیە خوێندنەوەی یەكەم لەڕاستیدا تەنیا بۆ ئاگادار كردنەوەیە، موناقەشەی لەسەر ناكرێت، یەعنی موشكیلەیەكی گەورە نییە، ئێمە ئەو دوو خاڵەی كە موناقەشەی دەكەین جەنابی وەزیریش لێرەیە، ئەوە پێشتر باس كراوە.

دوو/ پرۆژەی یەكەمیش مادام بۆ یەكەم جارە، بۆ ئیعلانە، خاڵی یەكەم دەمێنێتەوە، ئەویش ئێمە تازە هاتووین و دەبوایە بەرنامەی كار ئیمزا بكەین، ئیمزایەكەشمان سەعات یازدەو نیو كردووە، بۆیە دواكەوتووە، من خۆم لێرە نەبووم، فەرموو كاك كەریم تەواوی بكە.

بەڕێز كريم بحرى عبدالله:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ماددەی سێیەم: ئەگەر تاوانكار بوو بەپێی ماددەكانی (یەكەم و دووەم) لە یاسا، هەر تاوانێك كە لە دەقی یاساكەدا هاتووە، یاسای سزاكانی بەركار لە هەرێم پیادە دەكرێ.

ماددەی چوارەم: باری توندكردنەوە دەگەڕێتەوە بۆ مەبەستی پیادە كردنی حوكمەكانی یاسا، تاوانكار یەك لە تاوانەكانی هاتووە لە ماددەكانی (یەكەم و دووەم) ئەگەر هاتوو لە هێزەكانی كەسی چەكدار بوو، یان لە هێزی ئەمنی ناوەوە بوو، یان ئەوانەی بە سیفەتی رەسمی كەڵك وەردەگرن، یان ئەوانەی نهێنیە كەسایەتیەكان دەدركێنن، یان نهێنی خێزانی بە حوكمی وەزیفەو پیشەكەیان.

ماددەی پێنجەم: رێگە ناگیرێ لەوانەی یەك لەو تاوانانەی هاتووە لە ماددەكانی (یەكەم و دووەم) لە یاساكە، سەردانی دادگای مەدەنی بكەن و ئەگەر ویستیان داوای مافی خۆیان بكەن لە قەرەبوو كردنەوەیان.

pهەرێمی کوردستان - عێراق
ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستان - عێراق

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان - عێراق

پرۆتۆکۆلەکان

47

سالْی/ 2008 – بەرگی چل و حەوت

چاپی یەکەم/ سالْی 2008

پێرست

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (12) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2008/4/29 ل5

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (13) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2008/4/30 ل65

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (14) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2008/5/5 ل171

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (15) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2008/5/6 ل231

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (16) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2008/5/12 ل275

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (17) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2008/5/13 ل339

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (18) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2008/5/19 ل431

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (19) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2008/5/20 ل493

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (20) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2008/5/26 ل499

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (21) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/5/28 ل517

2 ـ خوێندنەوەی یەکەمی پرۆژە یاسای دابین کردنی خانووی نیشتەجێ بوون بۆ دانیشتوان لە هەرێمی کوردستانی عیراق کە لە لایەن ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمان پێشکەش کراوە، ئەو خاڵە نووسراوە خستنە روو و گفتوگۆ کردن، بەڵام خوێندنەوەی یەکەمیەتی، بە غەڵەت چاپکراوە.

3 ـ خستنە روو و گفتوگۆ کردنی پرۆژە یاسای هەموارکردنی یاسای کرێی خانووبەرە ژمارە 87 ی ساڵی 1979 ی هەموارکراو کە لە لایەن ئەنجومەنی وەزیرانەوە پێشکەش کراوە.

4 ـ خستنە روو و گفتوگۆ کردنی پرۆژە یاسای هەموارکردنی یەکەمی یاسای ژمارە 26 ی ساڵی 2007 ی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عیراق کە لە لایەن ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمان پێشکەش کراوە.

داوا لە لیژنەی یاسایی دەکەم بێن لە شوێنی خۆیان دابنیشن، لیژنەی شارەوانی و ناوخۆ فەرموون، ئەگەر راپۆرتتان هەیە دانیشن لە شوێنی خۆتان، پێش ئەوەی دەست بە خاڵی یەکەمی بەرنامەی کار بکەین، بۆ وەبیرهێنانەوەیەك ئەمرۆ 5/19 کە لە 1992/5/19 یەکەم هەڵبژاردنی پەرلەمان بوو بەو شێوەیەی کە هەمووومان لەبیرمانە ئەم ڕۆژە، کە ڕۆژی جەژن بوو بۆ هەموو گەلی کوردستان، ئاواتێکی مێژوویی گەلەکەمان بوو کە هاتەدی، لەو ڕۆژەوە ڕێبازی دامەزراندنی فیدرالیەت لە هەرێمی کوردستان دا کە بوو بە بریارێك لە مانگی 10، ئەو هەڵبژاردنەی کە سەرتاسەری کوردستان بە ژن و پیاوەوە و ئەوانەی تەمەنیان لە 18 ساڵ زیاتر بوو بەشداریان کرد، ئەمەش شتێکی بێ وێنە بوو، دەتوانین بڵێین کە 100٪ ی خەڵك بەشدار بوون لەم هەڵبژاردنە کە لە ناو هیچ میللەتێك دا بەو شێوەیە نەبووە، ئەوەش هەمووی تینوویەتی خەڵك بوو بۆ دیموکراتیەت، بە رەزامەندی و ئیرادەی خۆیان بەشداریان تێیدا کرد، ئێستا پاش ئەو هەموو ساڵە شانازی بەوە دەکەین کە پەرلەمان توانیویەتی تا حەدێکی زۆر بە ئەرکەکانی خۆی هەڵبستێت وەکو نوێنەری خەڵك، هەم لە دەرهێنانی یاسای پێویست و دەرکردنی بریاری پێویست بۆ گونجاندنی ژیانی کۆمەڵایەتی و سیاسی لەناو کوردستان دا، بۆ ڕێگا خۆش کردن بۆ چەسپاندنی دەسەڵاتی یاسا و دامەزرادنی کۆمەڵگایەکی مەدەنی کە دەبێت هەموو لایەکمان خەباتی زیاتر و ماندووبوونی زیاتری بۆ بکەین، هەموو حیزب و لایەنە سیاسیەکان هاوکار بین بۆ نەهێشتنی هەموو کەم و کوڕیەکان و گەیشتن بەو کۆمەڵگایەی کە ئامانجی هەمووومانە، ساڵێکی تر هەڵبژاردنێکی ترمان لەپێشە، ڕێکەوتی 6/4/ کۆتایی بە کاری ئەم خولەش دێت، انشاالله هەموو پێداویستیەکان ئەنجام دەدەین، بۆ هەڵبژاردنی تازە، پێش هەموو شتێك هەموارکردنی ناوخۆمان، دواتریش سیستەمی هەڵبژاردن پێداچوونەوەی بۆ دەکەین لەبەر ڕۆشنایی هەماهەنگی کردن لە سیستەمی هەڵبژاردن لە عیراق دا، ئەگەر چ تایبەتمەندیەکیش پێویست بوو بێت ئەوا خۆمان لە کوردستان دا هەمواری دەکەین، ئومێد دەکەین قۆناغێکی زیاترو باشتر بچینە پێشەوە بۆ بڵاوکردنەوەی رۆشنبیریەکی تەواو لەسەر هەڵبژاردن، بۆ ئەوەی خەڵك بزانێت هەڵبژاردن چۆن دەکرێت و چۆن مامەڵەی لەگەڵ دەکرێت، هەروەها چۆن ئەنجامەکەی قەبوڵ دەکرێت، ئەمەش هەمووی بەوە دەبێت کە کۆمەڵگاکەمان بەرەو پێشەوە بچێت، چەند کۆمەڵگای مەدەنی دابمەزرێنین ئەوەندە هەڵبژاردن ئاسان دەبێت، زیاتر دیموکراسیەت پەیڕەو دەکرێت، ئومێد دەکەم لەو یادە پیرۆزە دا

خەڵکەکەمان زیاتر پابەند بن بە یاسا ، ئێمەش زیاتر لە خزمەتی خەڵك دابین تا دەگەینە ئاواتەکانمان، زۆر سوپاس.

لە بەرنامەی کار کە لە خاڵی دووەم باسم کرد کە خوێندنەوەی یەکەمیەتی، دەمەوێت بیخەمە پێشەوە، ئەوەش دەخەمە دەنگدان، لیژنەی یاسایی پێی وایە لەبەرئەوەی خوێندنەوەی یەکەمیەتی با بخرێتە پێشەوە، کێ لەگەڵ ئەوەیە کە خاڵی دووەم بخرێتە پێشەوە؟ باشە فەرموون، بە کۆی دەنگ خاڵی دووەم بوو بە خاڵی یەکەم، واتە ئێستا خاڵی یەکەم لە بەرنامەی کار (خوێندنەوەی یەکەمی پرۆژە یاسای دابین کردنی خانووی نیشتەجێ بوون بۆ دانیشتوان لە هەرێمی کوردستانی عیراق کە لە لایەن ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمان پێشکەش کراوە)، تکایە بە کوردیەکەی بیخوێنەوە مامۆستا کاکە.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفى:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پرۆژە یاسای دابین کردنی خانووی نیشتەجێ بوون بۆ دانیشتوان لە هەرێمی کوردستانی عیراق

ماددەی 1:

وەزارەتی ئاوەدانکردنەوە و نیشتەجێ بوون تەلاری نیشتەجێ بوون دروست دەکات و لە ناویاندا شوقەی نیشتەجێ بوون بۆ هاووڵاتیان دابین دەکات.

ماددەی 2:

پارەی تێچووی شوقەکان بە پێی هۆکارە جیاوازەکان کە تەلارێك لە تەلارێکی تر جیادەکاتەوە دەست نیشان دەکات بە پێی ئەو نەخشەیەی کە بۆی داندراوە لەسەر بنچینەی ئەو پارە تێچووانەی خوارەوە:

1 ـ پارەی تێچووی بینایەکە.

2 ـ نرخی زەویەکە.

3 ـ ئەو بەشە پارەیەی کە بەشی ڤیرتاو کردن و ئاوەڕۆ و گەیاندنی ئاو و کارەبا و پارەی تێچووی بەشەکانی دیکەی ئەگەر هەبوون، وەك ساردکەرەوەو گەرم کەرەوەو ئەسانسێر.....هتد، دەخەمەڵێندرێت.

ماددەی 3:

وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەو نیشتەجێ بوون بە هەموو هۆیەکانی راگەیاندن و قەبوڵ کردنی و بە موڵك کردنی شوقەکان لەو تەرەفانە نیشتەجێ بوونیان رادەگەیەنێت کە بە نیازە دروستیان بکات بە پێی ئەو نەخشەو نموونەیەی کە بۆی داندراوە، لەگەڵ نرخی خەمڵێندراو بۆ هەر شوقەیەکیان.

ماددەی 4:

1 ـ داواکردنی بە موڵك کردن بۆ ئەو کەسە قەبوڵ ناکرێت ئەگەر خۆی یان هاوسەرەکەی سوودی لە هەر پرۆژەیەکی نیشتەجێ بوونی هاوشێوە وەرگرتبێت.

2 ـ بەڵام ئەگەر داواكاری بە موڵك كردنەكە بۆ مەبەستی نیشتەجێ بوون پارەی لە بانكی خانووبەرە قەرز كردبێت، بۆی هەیە داوای بە موڵك كردنەكە بكات لە كاتی هاتنە دی مەرجەكانی دیكەی كە لەم یاسایەدا هاتوون لەو بارانەی كە بۆی هەیە لە نوێ داوای وەرگرتنی قەرز بكات لە بانكی خانووبەرە.

ماددەی 5:

داواكردنی بە موڵكردنەكە بە پێی فۆرمێك ڕێك دەخرێت كە وەزارەتی ئاوەدانكردنەوە و نیشتەجێ كردن ئامادەی دەكات، ئەمانەی تێدا دەبێت:

1 ـ ناوی داواكاری بە موڵك كردنەكەو شوێنی نیشتەجێ بوون.

2 ـ پیشەی داواكاری بە موڵك كردنەكەو ناوی ئەو فەرمانگەیەی كە سەر بەوە، ئەگەر فەرمانبەرە یان كارمەندی بەكارهاتوو یان كرێكار یاخود ئەو شوێنەی كە كاری تێدا دەكات كە سەر بە كەرتی تایبەتیش بێت.

3 ـ داواكاری بە موڵك كردنەكە بسەلمێنێت نە خۆی و نە هاوسەرەكەی سوودیان لە هیچ پرۆژەیەكی نیشتەجێ بوونی هاوشێوە وەرنەگرتووە.

4 ـ هەر مەرجێكی دیكە كە وەزیر بڕیاری لەسەر دەدات بخرێتە سەر فۆرمی داواكاریەكە.

ماددەی 6:

داواكاری بە موڵك كردن، دوای راگەیاندنی پەسەند كردنی داواكاریەكەی بۆ ماوەی 30 ڕۆژ لە مێژووی راگەیاندنەكەی كە دەبێت پارە بدات كە گوژمەكەی بگاتە 10٪ی نرخی خەمڵێندراوی بەرایی ئەو شوقەیەی كە دەیەوێت بە موڵكی بكات.

ماددەی :7

1 ـ بانكی خانووبەرە لەسەر ئاگاداركردنەوەیەك لەو وەزارەتە قەرز دەدات بە داواكاری بە موڵك كردنەكە بە قەد پاش ماوەی شوقەكەو لە دواییش دا ئەو قەرزە دەدرێت بە وەزارەتی دارایی و ئابووری.

2 ـ بانكی خانووبەرە قازانجێك وەردەگرێت كە لە 3٪ ی نرخی قەرزەكە زیاتر نەبێت و وەزیری ئاوەدانكردنەوەو نیشتەجێ كردن بە پێی ماوەی قەرزەكە دەست نیشان دەكات.

3 ـ قەرزەكە بە قیستی مانگانە لە ماوەیەك دەبێت كە لە 25 ساڵ زیاتر نەبێت دەدرێتەوە، بەمەرجێك پارەی قیستی مانگانەی لە 25٪ ی داهاتی مانگانەی قەرز وەرگرەكە زیاتر نەبێت، ئەگەر فەرمانبەر بێت و سەر بە كەرتی تایبەت بێت، ئەوا بە دەستەبەری بانكی ئەو ڕێژەیەی لێوەردەگیردرێت.

ماددەی 8:

وەزارەتی ئاوەدانكردنەوەو نیشتەجێ كردن بەڵێن دەدات شوقە بە جۆرێك بدات بە خاوەنەكەی كە ئامادەكراو بێت بۆ نیشتەجێ بوون بۆ ماوەی 2 ساڵ لە مێژووی دانی پارەی پێشەكیەوە.

ماددەی 9:

شوقەکە بەناوی خاوەنەکەی لە فەرمانگەی تۆمارکردنی خانووبەرەی تایبەت بە موڵکی سرف تۆمار دەکرێت، بە مەرجێك رەهەند کرابێ و رەهنێکی دابین کەر بەناوی بانکی خانووبەرە بەرامبەر بە گوژمەو پارەی قەرزەکە.

ماددەی 10:

تۆمارکردنی شوقەکە بەناوی خاوەنەکەی لە فەرمانگەی تۆمارکردنی خانووبەرە لە رەسمی تۆمارکردن بۆ جارێك دەبوردرێت.

ماددەی 11:

شوقە لە باجی خانووبەرە دەبوردرێت.

ماددەی 12:

وەزارەتی دارایی و ئابووری پارەی پێویست تەرخان دەکات تاکو بانکی خانووبەرە بتوانێت قەرز پێدان بگرێتە ئەستۆ بۆ مەبەستی ئەم یاسایە بەرامبەر بە قازانجێك کە 2٪ زیاتر نەبێت.

ماددەی 13:

وەزارەتی شارەوانی پارچە زەوی گونجاو تەرخان دەکات و وئامادەی دەکات بۆ بنیادنانی شوقەی نیشتەجێ بوون بۆ هاووڵاتیان لە پێناوی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە.

ماددەی 14:

پێویستە ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندارەکان هەریەکە بە پێی تایبەتمەندی خۆی پەیڕەو ورێنمایی پێویست بۆ ئاسانکاری جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربکات.

ماددەی 15:

پێویستە لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێ بەجێ بکات.

ماددەی 16:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی دەرچوونیەوە جێ بەجێ دەکرێت و لە رۆژی دەرچوونی لە رۆژنامەی فەرمی وە قائعی کوردستان دا بڵاودەکرێتەوە.

هۆیە پێویستیەکانی دەرچوونی ئەم یاسایە

لەبەر فەراهەم کردنی خانووی نیشتەجێ بوون بۆ ئەوانەی داهاتیان سنووردارەو کەمە، دەکەوێتە سەر شانی حکومەت و لە پێناوی بەشداری کردن و چارەسەرکردنی قەیرانی نیشتەجێ بوون و دابین کردنی بۆ هاووڵاتیان لە کوردستان دا ئەم یاسایە دەرچوێندرا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، ئەم پرۆژەیە ئاراستەی لیژنەی یاسایی و لیژنەی ئاوەدانکردنەوە ونیشتەجێ بوون و لیژنەی دارایی و لیژنەی شارەوانی دەکەم، بۆ ئەوەی راپۆرتی پێویستی لەسەر بنووسن و هەروەها بۆ هەموو ئەندامانی پەرلەمان کە تێڕوانینی خۆیان و دیراسەتی بکەن و دەوڵەمەندی بکەن تا ئەو ڕۆژە دیاری دەکرێت بۆ موناقەشە کردنی، خاڵی دووەم لە بەرنامەی کار (خستنەروو و گفتوگۆ کردنی پرۆژە یاسای خراپ بەکارهێنانی ئامێرەکانی راگەیاندن کە لە لایەن ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمان پێشکەش کراوە)، فەرموو سەرەتا رای لیژنەی یاسایی، کاك عونی فەرموو.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

الى رئاسة المجلس الوطنى لكوردستان ـ العراق

م. تقرير اللجنة القانونية

اجتمعت اللجنة القانونية وملحق 27 (گەلارێزان) 2707 كوردى ليوم 2007/11/18 لدراسة مشروع قانون معاقبة اساء استعمال اجهزة الاتصالات المقدم من قبل العدد القانونى لاعضاء البرلمان والمحال اليها بعد القراءة الاولى له فى البرلمان بجلسته الاعتيادية رقم 19 والمؤرخة فى2007/11/15 وبعد المناقشة والمداولة تؤيد اللجنة المشروع لاسبابه الموجبة، راجين التفضل بالاطلاع وعرض المشروع وراى اللجنة القانونية بشأنه على المجلس للمناقشة وابداء الراى المناسب بصدده مع التقدير.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شوقی فەرموو نوقتەی نیزامی هەیە؟

بەڕێز شوقی حسين ابراهيم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لیژنەی مافی مرۆڤیش راپۆرتی هەیە، بەڵام کاك کرخی موکەلەف بوو کە بێتە ئەوێ، بۆیە ئەو کات لێرە نەبوو ئاگاداریشم کردەوە، دیارە پێی خۆش بوو لە لایەن جەنابتەوە تەکلیف بکرێت بۆ ئەوەی بێتە ئەوێ.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

باشە بفەرموو. کاك سەردار بەردەوام بە، کاك سەردار راپۆرتی لیژنەی ناوخۆ بخوێنەوە، فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

السيد رئيس المجلس الوطنى الكوردستانى المحترم

م. تقرير لجنة الشؤون الداخلية حول مشروع قانون معاقبة اساءة استعمال اجهزة الاتصالات

بعد احالة مشروع قانون معاقبة اساءة اجهزة الاتصالات قامت لجنتنا بعقد العديد من الاجتماعات والاستعانة بالخبراء في هذا المجال بهدف دراسة المشروع واغناء هذا القانون الذي يتناول موضوعاً حيوياً

ويهدف الى تنظيم استعمال اجهزة الاتصالات ومعاقبة المسيئين لاستعمالها، وبالنتيجة فأننا نقدم الاقتراحات والاراء المتمخضة على النحو التالي:-

ان غالبية اعضاء لجنتنا تؤيد المشروع.

1-تقترح اللجنة اضافة مادة الى مقدمة القانون لتكون المادة الاولى وبالشكل التالي:

(تعتبر المكالمات الهاتفية والاتصالات الخاصة من الامور السرية التي لايجوز انتهاك حرمتها).

2- حول المادة الاولى نقترح تغيرها وتعديلها وعلى النحو التالي:-

(يعاقب بالحبس مدة لاتقل عن ثلاثة اشهر ولا تزيد على خمس سنوات وبغرامة لاتقل عن مليون دينار ولاتزيد على خمسة ملايين دينار كل من اساء استعمال وسائل الاتصالات وذلك عن طريق التهديد أو القذف أو السب أو نشر وتسريب محادثات أو الصور أو الرسائل المنافية للاتصالات والاداب العامة أو القاط صور بلا إذن أو اسناد امور خادشة للشرف أو التحريض على ارتكاب الجرائم أو افعال الفسوق والفجور أو نشر معلومات يتصل باسرار الحياة الخاصة للافراد والتي حصل عليها بأية طريقة ولو كانت صحيحة اذا كان من شأن نشرها وتسريبها الحاق الضرر بهم.

3- حول المادة الثانية تقترح اللجنة خفض الحد الادنى للعقوبة الواردة فيها الى ما لايقل عن ثلاثة اشهر واعادة صياغتها كالآتي:-

(يعاقب بالحبس مدة لاتقل عن ثلاثة اشهر ولاتزيد على ثلاث سنوات وبغرامة لاتقل عن سبعمائة وخمسون الف دينار ولاتزيد على ثلاثة ملايين دينار او بأحدى هاتين العقوبتين كل من استخدم احدى وسائل الاتصالات بقصد ازعاج غيره في غير الحالات الواردة في المادة الاولى من هذا القانون.

4- المادة الثالثة لا توجد لدى اللجنة اية ملاحظات.

5- حول المادة الرابعة نقترح اعادة صيغتها على الشكل التالي:-

(كل من نشر أو اشاع مضمون اي اتصال بواسطة شبكة اتصالات عامة أو خاصة أو رسالة هاتفية اطلع عليها بحكم وظيفته أو قام بتسجيلها دون سند قانوني يعاقب بالحبس مدة لاتقل عن سنة ولاتزيد على خمسة سنوات وبغرامة لاتقل عن مليون ولاتزيد على خمسة ملايين دينار.

6- حول المادة الخامسة نقترح اعادة صياغتها على النحو التالي:-

(لا تحول المواد السابقة دون حق المتضرر في المطالبة بالتعويضات والحق الشخصي عن اية مخالفة لأحكام هذا القانون).

7- نقترح اضافة مادة اخرى لإلزام شركات الاتصالات بعدم بيع وسائل الاتصالات بدون الحصول على الوثائق الشخصية اللازمة للتعرف عليه ومحل سكنه وعمله وعلى النحو التالي:-

(على شركات الاتصال المرخصة العاملة عدم بيع اية وسيلة اتصالات للافراد بدون الحصول على الوثائق اللازمة للتعرف عليه وعلى عنوان سكنه وعمله).

8- نقترح اضافة مادة اخرى على النحو التالي:-

(على شركات الاتصالات اعادة تنظيم اوضاعها بما ينسجم مع احكام هذا القانون خلال مدة لا تتجاوز 180 يوما).

9- نقترح اضافة مادة اخرى مكملة للمادة السابقة وعلى النحو التالي:-

(تعاقب الشركات المخالفة لاحكام المادة السابقة بغرامة لاتقل عن خمسون مليون دينار ولاتزيد على مئة مليون دينار).

10- نقترح اضافة مادة وعلى النحو التالي:-

(لا تسري احكام ايقاف التنفيذ في قانون العقوبات رقم 111 لسنة 1969 وتعديلاته على العقوبات الواردة في هذا القانون).

11- لا توجد ملاحضات على المادة السادسة والمادة السابعة والمادة الثامنة.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

حەق وابوو ڕاپۆرتەکە بە کوردی بوایە، بەڵام موشکیلە نیە، ڕاپۆرتی لیژنەی شارەوانی و گواستنەوە و گەیاندن بخوێنەوە فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

الى/ رئاسة المجلس الوطني لكوردستان- العراق

موضوع: تقرير اللجنة

اجتمعت لجنة البلديات و الاتصالات و المواصلات بكامل اعضاءها، لدراسة مشروع قانون معاقبة اساءة استعمال اجهزة الاتصالات، المحال اليها من قبل الرئاسة بموجب الكتاب ك 72 في11/6/ 2007، بعد القراءة الاولى له في البرلمان في 2007/11/5، و بعد المناقشة و المداولة، تقترح اللجنة ما يلي:

1- فيما يتعلق بالمادة الاولى، تقترح اللجنة اضافة مبلغ الغرامة و جعلها لا تقل عن 5 ملايين دينار و لا تزيد عن 10 ملايين دينار، و جعل كلمة كل شخص بدلآ من كلمة (من)، الواردة في السطر الثاني من المادة.

2- فيما يتعلق بالمادة الثانية تقترح اللجنة اضافة مبلغ الغرامة و جعلها لا تقل عن مليون دينار و لا تزيد عن 3 ملايين دينار.

3- فيما يتعلق بالمواد الثالثة و الرابعة و الخامسة، لاتوجد لدى لجنتنا اي ملاحظات.

4- تقترح اللجة اضافة مادة بتسلسل ستة ، المادة السادسة(ا) على كافة الشركات للهواتف الخلوية، الاحتفاظ و تسجيل العناوين الكاملة و الهوية الشخصية للمشتركين و تقديمها الى الجهات الرسمية عند الطلب.

(ب) تعاقب الشركة المخالفة للفقرة (ا) من هذه المادة، بغرامة لا تقل عن 50 مليون دينار و لا تزيد عن 100 مليون دينار.

5- فيما يتعلق بتسلسلات مواد المشروع، حيث لا توجد لدى اللجنة اية ملاحظات اخرى . مع الشكر.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك کرخی فەرموو.

بەڕێز کرخی نجم الدین نورالدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەناوی خوای گەورەو میهرەبان.

بۆ/ سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان

بابەت/ راپۆرتی لیژنەی مافی مرۆڤ

رۆژی 2008/5/15، لیژنەکەمان لیژنەی مافی مرۆڤ کۆبوونەوەیەکی گرێدا بە مەبەستی تاوتوێ کردنی پرۆژە یاسای خراپ بەکارهێنانی ئامێرەکانی پەیوەندی و راگەیاندن، بە پێی پێوەرەکانی نێودەوڵەتی مافی مرۆڤ لە جارنامەی گەردوونی و پەیماننامەکان کە جەخت لەوە دەکەنەوەمرۆڤ ئازادە لە بەکارهێنانی هەموو پێشکەوتنێکی تەکنەلۆژی، بە مەرجێك کاریگەری خراپی لەسەر کەسانی تر نەبێت، ئێمە وەك لیژنەی مای مرۆڤ پشتگیری لە رەشنووسی ئەم پرۆژە یاسایە دەکەین، لەگەڵ بوونی یەك تێبینی لە ماددەی 5 وشەی (لایمنع من) بگۆڕدرێت بە (یحق لمن) لەگەڵ ڕێزو و سوپاسمان.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێستا دەست دەکەین بە خوێندنەوەی ماددە بە ماددە، بەڵام پێشتر لیژنەی ناوخۆ پێشنیاری کردووە لە ماددەی یەکەم ئیزافەیەك بکرێت، کاك شێروان رەئیتان چیە؟ فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێش ئەوەی کە دەست بە موناقەشەی بکەن بە نیسبەت ئەو پرۆژەیە دوو مولاحەزەمان بۆ هاتووە، مولاحەزەی یەکەم لە سەرۆکایەتیەوە بۆمان هاتووە کە ناوی قانونەکە ئەگەر بکرێت وشەی (معاقبە) هەڵبگیردرێت ببێتە وشەی (منع) واتە دەبێتە (قانون منع اساءة استعمال اجهزة الاتصالات) ئەوە یەك لە پێشنیارەکانەو ئێمەش پشتگیری لی ّدەکەین، یان (حظر) بێت، خاڵی دووەم ئەو مەبدەئەی کە لە راپۆرتی لیژنەی ناوخۆ هاتووە ئێمە لەگەڵین، ئەوە تەئکیدی لەسەر بکرێتەوە زۆر باشە، ڕەنگە لە قەوانینی تریش هەبێت، ڕەنگە لە دەستوریش تا ڕادەیەك ئیشارەتی پێ درابێت، ئەگەر ببێتە برگە یەکی ئەو ماددەیە ئێمە هیچ مانەعاتێکمان نیەو پشتگیری لەوەش دەکەین، جگە لەوە ئێمە راوێژمان کرد لەگەڵ زۆربەی ئەو راپۆرتانەی کە خوێندرایەوە لە لایەن لیژنەی پەیوەندارەوە، دتوانم بڵێم بۆچوونەکان تا ڕادەیەك نزیکی یەکترن تەنها لەوانەیە لە سیاغەو لەو مەسائیلانە جیاوازیەك هەبێت، ئەویش دەتوانرێت بیگەیەنینە

سیاغەیەکی ڕێك و پێك، واتە ئێمە هەندێك ماددەی ئیزافیمان دەبێت بە ڕاوێژکردن لەگەڵ لیژنەکانی تر، بۆ ئەوەی ببێتە ئەحکامی دوایی ئەم پرۆژەیە، لەگەڵ ڕێزمان.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

وابزانم پێویست بەوە دەکات ئەو موقتەرەحەی لیژنەی ناوخۆ کە پێیان وایە ئەو ماددەیە ببێتە ماددە 1 بیخەینە دەنگدانەوە، عنوانەکەش وەکو کاك شێروان باسی کرد، کاك کریم فەرموو نوقتەی نیزامیت هەیە؟

بەڕێز کریم بحری عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

نازانم هەموو پرۆژە یاساکان بە ئامادەبوونی وەزیری تایبەتمەندە، بەڵام وەزیری گەیاندن بۆ ئامادە نیە لە گفتوگۆ کردنی ئەو پرۆژەیە؟ نازانم ئاگادار کراوەتەوە یان نا؟

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سعد فەرموو.

بەڕێز سعد خالد محمد امین/وەزیری هەرێم بۆ کاروباری پەرلەمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وەڵڵا ئەمڕۆ ئێمە لە بەرنامەی کار ئاگادار کراوینەتەوە کە تەلەفۆنم بۆی کرد لە سلێمانی بوو، بۆیە نەیتوانی بەشداری بکات.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو پرۆژەیە لە لایەن ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمانەوە پێشکەش کراوە، پاش ئەوەی کە بۆ حکومەت نێردرا و موافەقەت لەسەر ئەو پرۆژەیە کرا، ئەوجا هاتەوە لای ئێمە، جەنابی کاك سعد بۆی هەیە تەمسیلی حکومەت بکات بۆ ئەوەی دیفاع لەو پرۆژەیە بکات، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەواتە عینوانەکە وەك کاك شێروان چاکی کردەوە و لەگەڵ ئەو موقتەرەحەی کاك سەردار لە لیژنەی ناوخۆ کە دەڵێت ماددەی یەکەم ماددەیەکی تازەی بۆ ئیزافە بکرێت، کێ لەگەڵ ئەو دوو موقتەرەحەیە؟ شەمسە خان فەرموو نوقتەی نیزامیت هەیە؟

بەڕێز شەمسە سعید محمود:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

هەر لەسەر ئەو عینوانە لە کوردیەکەی دا نووسراوە دەزگاکانی ڕاگەیاندن کە ئەوان مەسەلەن ئەجهیزی ئیعلامین (نووسراو بینراوو بیسراو) دەگەیەنێت کە زیاتر لەگەڵ مەزمونی ماددەی یەکەم دا دەگونجێت،

بەڵام لە عەرەبیەکە نووسراوە (اجهزە اتصال) ئەوەش ئەگەر پێش ئەوەی بخرێتە دەنگدانەوە یەکلایی بکرێتەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شێروان ئەو فەرقە چیە؟

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مومکینە هەر لە تەرجومەکە وای لێهاتووە، یەعنی ئەگەر تەرجومەکەی بە ڕێك و پێکی بۆ بکرێت ڕەنگە بەو مانایە نەیەت کە فەرق هەبێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرەحێکی تریش هاتووە، ئەوەش مەعقولیەتی تێدایە، د. رۆژان ناردوویەتی، دەڵێ ناوی پرۆژەکە بکرێتە (یاسای ڕێکخستنی بەکارهێنانی ئامێرەکانی پەیوەندی)، من پێم وایە (اساء) ەتەکە باشترە، چونکە تەنزیمی ئەوەمان پێ ناکرێت بە قانونێك، نوقتەی نیزامی نیە؟ فەرموو کاك شێخ الله.

بەڕێز شێخ الله ابراهیم شێخ الله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە چەندین جار لێرە تەئجیلی جەلسەی پەرلەمانمان کردووە کە وەزیری مەعنی لێرە نەبووە، نازانم ئێستا بۆ ئەو بڕیارە بەکارناهێندرێت؟

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوە شەرح کراو جەنابی وەزیریش لێرەیە و جوابی داوە، کاك شێروانش شەرحی ئەوەی کرد کە حکومەت موافەقەتی کردووە، ئەگەر جەنابی وەزیریش لێرە نەبێت، ئەگەر بزانین کۆسپی تێدایە و پێویستی بە گۆڕانکاری زۆر هەیە، یان پارەی تێدایە، تەقدیری دەکەین، بەڵام ئەوە لە بەرژەوەندی گشتیەو موافەقەتیشیان کردووە، کاك سعد دەتوانێت تەمسیلی حکومەت و وەزارەتەکەش بکات، ئەگەر زانی جوابی پێ نادرێت، دوای دەخەین، ئەگەر ئەو داوای کرد ئەوجا دەیخەینە دەنگدانەوە، کاك غفور فەرموو.

بەڕێز غفور طاهر سعید مەخموری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بە نیسبەت ئەوەوە من دوو تەرجومەی کوردیم لەلایە، کە لە یەکێکیان نووسراوە دەزگاکانی راگەیاندن بووە بە ئامێری پەیوەندیەکان، خۆی دەبێب بکرێتە ئامێرەکانی پەیوەندی کردن، چونکە لە زمانی کوردی وا دروست ترە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بەڵێ وایە ئامێرەکانی پەیوەندی کردن، گوتمان ئەگەر مەسەلەی زمانەوانی ئیشاکالیەتی لەسەر هەبوو دواتر چاك دەکرێتەوە، سارا خان فەرموو.

بەڕێز سارا خضر پیرۆت:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

منیش دەمویست بەرگری لە رەئیەکەی د. رۆژان بکەم، چونکە ڕێکخستنەکە گرنگە، ئێستا زۆر لە کێشەکان لە ئەنجامی ڕێکنەخستنی بەکارهێنانی ئەو یاسایەیە، بۆ نموونە لە خوێندنگاکان و لە فەرمانگەکان کە لە کاتی دەوام دا هاووڵاتی ناتوانێت کارەکەی خۆی بکات، جا یان دەبێت یاسایەکی تر بۆ ڕێکخستن دەربچێت، با ئەوەش جێگای بکرێتەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ڕێکخستن وەزارەتی هەیە، لایەنی پەیوەندار زۆرە، ریکخستن بەشێکە، یەعنی ئەو بەشە بەکارهێنانی بەخراپی ئەوە مەنع دەکەین، فراوانترە، بەشێکە لە ڕێکخستنی، وەزارەت مەسئوولە حکومەت مەسئوولە، هاووڵاتی مەسئولە، کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر ئێمە عقودی موشتەرکین بخوێنینەوە، کە ستانداردێکی عالمیە، هەموو ڕێکخستنەکانی تێدایە،بەڵام بەڕاست ئێمە ئەمڕۆ موناقەشەی ئەو یاسایە دەکەین، خراپ بەکارهێنانی ئەو ئامێرە موناقەشە دەکەین، کە چۆن موعالەجاتی بۆ ببینینەوە، موناقەشەکە لەسەر یاسایەکەیە، ئەوەی تر بە قەناعەتی من هەمووی تەنزیم کراوە و عقودەکەی بەتەفسیلی تێدایە، ئەوەش ستانداردێکی دەولیە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو شەریکاتانەی تەلەفۆن و موبایل کە ئیجازەیان دەدرێتێ، بە پێی چەند شروتێکە، ئەو شروتانە کە ڕێکی خستووە، بەڵام لێرە دەبێت بە قانونێك بێت، بۆ ئەوەی خەڵك بە خراپە بەکاری نەهێنێت کە زەرەر بداتە خەڵکێکی تر، بەکارهێنانە خراپەکەی مەنع دەکرێت ئەو یاسایە، ئەو موقتەرەحە تازەیە کە گۆڕینی عینوانەکەیە، بە ڕەچاوکردنی زمانە کوردیەکە دەیخەمە دەنگدانەوە کێ موافقە؟ فەرموون، یەك کەس موافق نیە، عنوانەکە گۆڕا بۆ ئەو شکلە، موقتەرحی لیژنەی ناوخۆ کە دەڵێت ماددەی یەکەم ئەوە بێت کە خوێندمانەوە، کێ موقتەرەحی لیژنەی ناوخۆیی پێ باشە ببێت بە رەقەم 1 دەستی بڵند بکات تکایە؟ بە کۆی دەنگ موافەقەت کرا لەسەر پێشنیاری لیژنەی ناوخۆ، کەواتە ماددەی یەکەم دەبێتە ئەو موقتەرەحەی لیژنەی ناوخۆ کە وای نووسیوە (تعتبر المكالمات الهاتفية والاتصالات الخاصة من الامور السرية التي لايجوز انتهاك حرمتها) پێم باشە زمانەوانیەکە بکرێتە (المكالمات الهاتفية وللاتصالات البريدية والالكترونية من الامور الخاصة لايجوز انتهاك حرمتها)، ئاوا باشە، ئەگەر بیخوێننەوە و بیکەن بە کوردی، کە گوتت ئەلیکترۆنی ئیمەیلیش دەگرێتەوە، ئەوە بە کوردیەکەی بیخوێننەوە، ئەوە لە دەستوری جمهوری

عیراقدا هاتووه دەتوانرێت هینی بکەن، کە دەڵێت (ئازادی، پەیوەندی و بەریدی و بەرقی و هاتفی و ئەلکترۆنی، بە پێی یاسا مەقفوله ناکرێت و نابێت موراقەبە بکرێت، تەنها لە زەروراتی قانونی ئەمنی، ئەوە جیاوازە، کاك عونی ئەوە رەبتی نیە، ئەوەی من گوتم کاکە بیکەنە کوردی ئەگەر زەحمەت نیە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

مامۆستا کاکە فەرموو.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پەیوەندی تەلەفۆنی و پەیوەندیەکانی پۆستەیی و ئەلکترۆنی و کاری تایبەتی ئەلکترۆنی تایبەتین و نابێت سەرپێچی لێوە بکرێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەگەر کەس ئیعترازی نیە ئەو ماددەیە دەیخەمە دەنگدانەوە، کاك کریم فەرموو.

بەڕێز کریم بحری عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕاستی من پێم باشە مەسەلەی ئەوە نەبێت، مەگەر بە بڕیارێکی دادوەری نەبێت، با ئیزافە بکرێت، چونکە ناکرێت مەنع بکرێت و هیچ سانسۆر لەسەر گفتوگۆکان نەکرێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوە کاك کریم دیارە ئینتیباهت نەکردووە کە چیمان گوتووە، ئێمە ئەوەمان نەگوتووە، ئێمە دەڵێین ئینتیهاك، کە دەڵێی ئینتیهاك قەراری قەزائی ناوێت، ئەوە مەبدەئێکی خاسە تەسبیت کراوە، جەریمەیەك نیە تاوەکو عقوبەی بدرێت، پێویست بە قەراری قەزائی بکات، پەخشان خان فەرموو.

بەڕێز پەخشان عبدالله زەنگەنە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

من وای تێگەیشتم، نازانم لە خوێندنەوەکەی کە خوێندرایەوە (نابێت سەرپێچی بکرێت) ؟.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

قسەکردن بە تەلەفۆنی و پەیوەندیەکانی پۆستەیی و ئەلکترۆنی، کاری تایبەتین (لایجوز انتهاك حرمتها)، (نابێت پێشێل بکرێت)، ئەوە دەخەمە دەنگدانەوە، کێ لەگەڵ ئەو ماددەیەیە دەستی بڵند بکات تکایە؟ بە کۆی دەنگ قەبوڵ کرا، بۆ ماددەی 2 فەرموو ئەسڵەکەی بخوێنەوە، مامۆستا کاکە فەرموو.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ماددەی 2:

هەركەسێ تەلەفۆنی خانەیی (مۆبایل) یان دەزگاکانی راگەیاندن بە تەل و بێ تەل یان ئەنتەرنێت یان پۆستەی ئەلکترۆنی بۆ خراپەکاری بەکاربهێنێت بە حەبس سزا دەدرێت بۆ ماوەیەك لە ساڵێك کەمتر نەبێت و لە 5 ساڵ زیاتر نەبێت و بە غەرامەیەکیش لە یەك ملیۆن دینار کەمتر نەبێت و لە 5 ملیۆن دینار زیاتر نەبێت یان بە یەکێك لەو دوو سزایانە ئەو خراپ بەکارهێنانەش ئەوەیە کە بە هەڕەشە یان ببێتە شەڕو جوێن یان بڵاوکردنەوەو ئاشکرا کردنی گفتوگۆ یان وێنەی چەسپاو یان بزواو یان نامەی کورت، مەسەجی بەدڕەوشتی دژ بە نەریتی گشتی یان ڕەسم گرتنی بێ پرس و بێ ڕەزامەندی یان شتێك شەرەف بزڕێنێ یان هاندان بۆ تێوەگلانی تاوان یان ڕەفتاری گوناه و بەد ڕەوشتی یان بڵاوکردنەوەی زانیاری چ ڕاست بێت یان بە درۆ دەربارەی ژیانی تایبەتی خێزانی کەسانی تر کە لە هەر ڕێگایەکەوە بە دەستی هێنابێت، کە بڵاوکردنەوەو ئاشکرا کردنی ببێتە مایەی خراپەکاری و زیان پێ گەیاندنیان.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لیژنەی یاسایی هیچ تێبینیتان هەیە لەسەر ئەو ماددەیە؟ کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لەگەڵ دەقی ماددەکەین و هیچ تێبینیمان نیە، دوا ڕەئیش، ڕەئی ئێوەی بەرێزو ئەندامانی پەرلەمانە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سەردار ئەو خاڵەی کە خیلافتان لەسەری هەیە، هەمووی مەخوێنەوە، لە ماوەکەی موعتەرزی، ئەو باس بکە تکایە.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە چەند خاڵێکمان پێشنیار کردووە کە بگۆڕدرێت، حەدی ئەدنا لە سزاکە کەمتر بکرێتەوە لە ساڵێك بۆ 3 مانگ، ئەویش هەدەفەکە لەوەیە، یەعنی جەسامەتی ئەو تاوانانەی لەناو ئەو ماددەیە هاتووە لەوانەیە هەندێکیان هەبێت زۆر کەم بێت پێویستی بەوە نەبێت کە ساڵێك حوکم بدرێت، خاڵێکی تر هەروەها پێشنیاری ئێمە ئەوەیە ئەو (باحدی هاتین العقوبتین) لابردرێت، لێرە لەگەڵ عونسری تەجدیدین، لەبەر ئەوەی هەندێك جار حاڵەتێك هەیە تەنها غەرامەکەی حوکم دەدات، واتە هەدەفی ئەو یاسایە لەوانەیە جێ بەجێ نەکرێت، ئێمە لەگەڵ ئەوەین هەم سزای (اسالیب الحریات) لەگەڵ غەرامەکە پێکەوە تەتبیق بکرێت، یەعنی خەڵکانی دەوڵەمەند هەیە چەند غەرامە یان حوکمی بدەی لەوانەیە هیچ منەت و باکی پێ نەبێت و بەردەوام بێت لەسەر ئەنجامدانی ئەو تاوانانە، خەڵکانی فەقیریش هەیە لەوانەیە بەس سجنەکەی پێ خۆش بێت و بمینێتەوە لە حەبسەکە، بۆیە با پێکەوە بێت، واتە (هاتین العقوبتین) لاببەین، هەردووکی جێ بەجێ دەبێت، هەروەها ئێمە پێشنیارمان کردووە کە ئەو هەموو تەفاسیلە کە (استعمال الهاتف الخلوی

و اجهزه الاتصالات الاسلكيه والانترنيت و البريد الالكترونى) پێشنیارمان کردووە کە ئەوەش لابىردرێت و بگوترێت (وسائل الاتصالات)، خاڵێکی تر(صور ثابتة ومتحركة) ئەوەش لابىردرێت، تەنها (صور) بمێنێتەوە، تەنها ئەوە مانای تەواو دەدات، خاڵێکی تر (الرسائل) پێی ناوێت بڵێی قەسیرەو مەسەج، مەسەج هەر با نەگوترێت، چونکە ئەوە وشەیەکی بیانیە، ئێمە تەنها کردوومانە بە (الرسائل)، ئێمە ئەوەمان پێشنیار کردووە، رەئی کۆتاییش رەئی ئێوەیە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاک رشاد ئێوە هیچ موحەزەیەکتان هەیە لەسەر ماددەی 2؟

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لەگەڵ ئەوەین سزایەکە زیاد بکرێت لە ملیۆنێك بۆ 3 ملیۆن، کەلیمەی (من) بکرێتە (شخص)، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاک کرخی مولاحەزەتان هەیە؟ فەرموو.

بەڕێز کرخی نجم الدین نورالدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لەگەڵ دەقی ماددەکە داین، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەواتە ئێستا لیژنەی یاسایی و لیژنەی مافی مرۆڤ پشتگیری لە دەقی ماددەکە و رەئی لیژنەی یاسایی دەکات، لیژنەی ناوخۆش پێی باشە پارەکە کەم بکرێتەوە، حەدی ئەدناکەی ببێتە 300 هەزار و مودەکە ببێتە 3 مانگ، هەروەها عقوبەکەش ببێتە (باحدى العقوبتين) لابىردرێت، لیژنەی شارەوانیش داوا دەکات پارەکە زیاد بکرێت، ئێستاش رەئی بۆ ئێوە دەمێنێتەوە، ڕێگام بدەن با چەند کەسێك قسە بکەن، پێش ئەوەی موفتەرەحەکان یەکلابکەینەوە، کێ دەیەوێت قسە بکات ناوی دەنووسم، کاك باپیر فەرموو.

بەڕێز باپیر کاملا سلێمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دەربارەی ماددەی 2 ی پرۆژە یاساکە من پشتگیری لە راپۆرتی لیژنەی ناوخۆ دەکەم، من پێم وایە لەوەش کەمتر بکرێتەوە، لەبەر ئەوەی ئەو ئامێرانەی کە ئێستا بۆ پەیوەندیەکان تازەیە لە کوردستان دا، خەڵکی زۆرهەرزەکاریش وەدەستی کەوتووە، لەوانەیە بتوانێت بەو شێوەیە بەکاری بهێنێت، کەواتە زیندانەکانی ئێمە پڕ دەبن لەوانە، وشیاری بەو ڕادەیە نیە لە چۆنیەتی بەکارهێنانی ئەوە، ئێستا لە تەمەنی 12 ساڵە موبایلی پێیە، لەسەر شتێکی ئەوتۆ 5 ساڵ حوکم بدرێت، ئەوە باش نیە، خاڵێکی تر ئەوە ساڵ و تەمەنی

تێدا دیاری نەکراوە کە چ تەمەنێك دەگرێتەوە ئەو سزایە، خاڵێکی تر ئەوەی کە باس لە جنێو دەکات، لەسەر جادە لەوانەیە دوو دوکاندار پێکەوە کۆڵێك جنێو پێك دەدەن و دواتریش بە ماوەیەکی کەم پێکەوە ئاشت دەبنەوە، لەسەر جنێوێك 5 ساڵی حوکم بدەی ئەوە وانابێت، چونکە داب و نەریتی ئێمەو کەلتوری ئێمە ئەوەی تێدایە هەیە کە زوو ئاشت ببنەوە، من پێم وایە ئەوە تەحدید بکرێت بۆ چۆنیەتی بەکارهێنانی ئەو شتانەی کە بە کاری دەهێنێت، ئیمێڵ بێت یان ئەنتەرنێت بێ، جیاکاری بکرێت، چونکە تێکەڵیەکی زۆر هەیە یان دەبێت حوکمەکانی کەم بکەینەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

خۆی بۆ ئەوە تەعلیق دەدەم کە روونکردنەوەیەك بدەم، یەکەم: ئەو حوکمەی لەو قانونە هاتووە فەرقی هەیە لەگەڵ قانونەکی حەبس، کە یەکێك عومری 18 ساڵ کەمتر بێت حەبس بێت، ئەو قانونە کە 5 ساڵە ئەوانە ناگرێتەوە، قەوانینی تر دیاری کراوە، دووەم: بەکارهێنانەکان کۆمەڵێك تاوانی بەدوادا هاتووە، لەبەر ئەوە ئەو یاسایە خۆی وشیارکردنەوەی خەڵکە، سزاش نەبێت لەو وشیار کردنەوەیە، ئەوە جێ بەجێ ناکرێت، کاك احسان فەرموو.

بەڕێز احسان عبدالله قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

یەکەم شت وەکو تێبینیەك، ئیحتماله نوقتەی نیزامیش بێت، دوو دەقی کوردی لەبەردەستمانە، ماددەی یەکەم و ماددەی دووەم، وەکو یەك نین، هەردووکیشیان بە کوردین، نازانم ئێمە ئیعتیماد لەسەر کامەیان بکەین، یەعنی سیغەکە زۆر فەرقی هەیە، خاڵێکی تر من پێشنیار دەکەم ئەوەی کە دەڵێت (تعاقب بالحبس............) من لەگەڵ پێشنیارەکەی لیژنەی ناوخۆم، بەڵام ئەوەی کە کردیە 3 مانگ، بە رەئی من 1 مانگ بەسە، ئەگەر سزاکەی کەم بێت با لە 3 مانگ کەمتر نەبێت، مانای وایە حاکم ئەگەر ئیشەکەی چەند کەمیش بێت دەبێت حوکمی 3 مانگی بۆ بدات، ئەو 3 مانگە زۆرە، لەوانەیە کۆمەڵێك کێشە دروست بێت، موجەرەد بۆ دەعوایەك لە 3 مانگ کەمتر نیە، بە رەئی من ئەگەر ماوە کەمەکە بکەینە 1 مانگ و ئەوەی تریش با زیاد بکرێت، بۆ ئەوەی دەستی حاکم کراوە بێت بۆ ئەوەی ئەو عقوبەیەی کە لە ئاستی کێشەکەیە بیدات بە ئەوانەی کە تاوانبارن، ئەوانەی تریش پشتگیری لە مولاحەزاتەکانی لیژنەی ناوخۆ دەکەم، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

د. رۆژان فەرمووو.

بەڕێز د. رۆژان عبدالقادر دزەیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەسەر ئەو ماددەیە تەنها دوو تێبینیم هەیە، یەکەمیان ئایا ڕەچاوی قانونی ژمارە 363 قانونی عقوبات کراوە؟ کە باس لە یەك لە حاڵەتەکانی (اساءة) دەکات، ئەویش ئیزعاج کردنە، سزاشی بۆ داناوە کە لە

سالێك زیاتر نەبێت و غەرامەكەش بۆ ئەو كاتی 100 دینار داندراوە، تێبینی دووەمم باسی حالاَتی ئیسائە كراوە، یەعنی چەند نموونەیەك هاتووەتەوە، وابزانم پێویست ناكات ئەگەر بەو شێوەیە بێت دەسەلاَت بۆ دادوەر بە جێ بمێنێت حاڵەتەكان دیاری بكات، چونكە بە ڕای من گەورەترین ئیسائە ئەوەیە كە موبایل بەكاردێت لە كاتی لێخوڕینی ئوتۆمبیل، ئایا ئەو ئیسائانە ئەو حاڵەتانە دەگرێتەوە، یەعنی پێویست دەكات ئەو نموونانە باس بكرێن لە ناو یاسایەكە؟ زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

د. رمضان فەرموو.

بەڕێز د. رمضان عبدالرحمن محمد رضا:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

نازانم ئەو بەرێزانەی ئەو یاسایانەیان داناوە، تێبینی ئەوەیان كردووە كە ئێستا موبایل شتێكە سەرتاسەری عیراقی گرتووەتەوە، زۆربەی كاتیش ئێمە هەستی پێ دەكەین كە ئەو هەراسان كردنە خەڵكانێكن كە لە خارجی هەرێمەوەن، ئایا بە چ یاسایەك ئێمە مامەڵە لەگەڵ ئەواندا دەكەین، لەگەڵ ئەوەش دام كە سزاكان كەم بكرێنەوە بە تایبەتی لەوەی كە خەڵك وشیاری كەمە، هەروەها ئەوە نەبێتە بابێك بۆ ئەوەی رۆژانە مەحكەمەكانی ئێمە سەقاڵی ئەم جۆرە دادگایی كردن و دەعوایانە بن، كێشەیەكی دادوەرانە پەیدا دەكات بۆ خەڵك، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك خليل فەرموو.

بەڕێز خليل ابراهيم محمد:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

پشتگیری لە رای لیژنەی ناوخۆ دەكەم، باسی حاڵەتی ئیسائە كراوە، حاڵەتێكی تریش هەیە خاسەتەن لە مانگی نیسان كە درۆی نیسانی هەیە، بە یەكێك دەڵێن برۆ منالی تۆ لە بان كەوتووە یان سەیارەی لێداوە، یەعنی ترسێكی گەورە دروست دەبێت و لەو حاڵەتەش دا لەوانەیە دەعمیشی كردووە، لێرە لە دوای نەشر و تەسریب ئەو كەلیمەش زیاد بكەین تا ئەو حاڵەتە شامل بكرێت، (اخبار مختلق تثير ....) تا ئەو حاڵەتەش بێت، كەزەرەری زۆری لێكەوتووە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

من باسی حەدەسم كرد كە 10 ساڵە یان 11 ساڵە، كاك بەلێن فەرموو.

بەڕێز حمد عبدالله محمود(بەلێن):

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئەوەی کن دەمویست باسی بکەم کاك باپیر باسی کرد و بەرێزیشتان وەڵامتان داوە، هەروەها منیش پشتگیری لە رەئیەکەی لیژنەی ناوخۆ دەکەم، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك محمد فەرموو.

بەڕێز محمد حکیم جبار:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من سەبارەت بە ماددەی 1 کە زیاد کرا، لێرەش دەبێت سزاکەی، یەعنی هەرکەسێك کە ئینتیهاکی حورمەتی کرد تێیدایە، ئایا ئەوە شەخسی مەعنەوی دەگرێتەوە؟ واتە فەرمانبەرانی شەریکەی پەیوەندیەکان، زۆر جار ئەوانە خۆیان ئیسائەی ئیستعمال دەکەن یان خۆیان ئەسراری دوو پەیوەندی دەردەخەن، مەسەجییێك دەردەکەن، شەخسی مەعنەوی کە شەریکەیەکە یان دەزگایەکە بە بێ ئەمری قازی موراقەبەی یەکێك دەکات، یەعنی ئەوانە هەندێك لە سەرپێچین کە شەخسی مەعنەوی دەگرنەوە، لێرە ئایا ئیشارەتی پێکراوە یان نا؟ زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

من دەگەڕێمەوە بۆ کاك باپیر، چونکە من ڕەنگە لە هینەکان دا بە پێی ماددەی 1 حەدەس، لە قانونی دیاری کردنی تەمەنی یاسایی لێپرسینەوە بەرامبەر قانون لە هەرێمی کوردستان دا ئیعتیبار دەکرێت، کە حەدەس ئەو کەسەیە کە 18 ساڵی تەواو نەکردبێت، هەمووی ئیعتیبار دەکرێت بە حەدەس تا 18 ساڵی تەواو نەکردبێت، 18 ساڵی بە منداڵ حیساب دەکرێت، بەڵام هەتا دەگاتە 18 ساڵی هەر بە حەدەس حیسابە، خاتوو چرۆ فەرموو.

بەڕێز چرۆ علی حمە امین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من دوو تێبینیم هەیە، یەکەمیان پێشنیارە، لێرەدا کە نووسراوە عقوبەکەو غەرامەکەشی لێ وەربگیردرێت، کە نووسراوە (او باحدی هاتین العقوبتین)، بە ڕای من ئەوە لابردرێت، چونکە بەڕاستی ئیستغلال دەکرێت بۆ حاڵەتی واستەو ئەو سەرو ئەو سەر، لەوانەیە تەنها غەرامەکەی لێوەربگیردرێت، لەبەر ئەوە بە ڕای من ئەگەر ئەوە لابردرێت باشترە، لە لایەکی تریشەوە من پرسیارێك دەکەم ئایا بە نیسبەت ئەم عقوبانەوە ئێمە ئێستا کە ئەم قانونە دەردەکەین بۆ ناو هەرێمی کوردستان، ئەوانەی دەرەوەی هەرێمی کوردستانیش زۆر جار ئەوان ئیسائەتەکە بەکاردەهێنن، ئایا ئەوانەش دەگرێتەوە؟ زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

كاك جعفر فەرموو.

بەڕێز جعفر مصطفى معروف:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من پشتگیری لە راپۆرتەكەی لیژنەی ناوخۆ دەكەم، بەڵام یەك پێشنیارم هەیە بۆ لیژنەی یاسایی، ئێمە دەزانین بە هۆی كاری موبایلەوە چەندین ئافرەت كوژراوە لە كوردستان دا بە هۆی نامەیەكەوە یان بە هۆی رەقەم تەلەفونێكەوە بە موبایلی یەكێك، ئەو كەسانەی كە ئاشكرا دەبن دەبنە سەبەبی كوشتنی كەسێكی تر بە هۆی موبایلەوە، ئەوانە ئیجرائاتیان چۆن لەگەڵ دا دەكرێت؟ حەقە ئەوانە حوكمی ئیعدام بدرێن یان ئەبەدی بێت، ئەمە یەك، لە لایەكی تر ئەو موبایلە بەكارهاتووە بۆ كاری تیرۆر و تەخریب، ئەوانە چۆن دەبێت حوكمەكەیان؟ زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ئەوەی بۆ كاری تیرۆر لە قانونی تیرۆر دا هەیە، تەنها باسی ئیزعاجاتە ئەوە، كاك طارق فەرموو.

بەڕێز طارق محمد سعید جامباز:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئەم یاسایە گرنگیەكی زۆری هەیە، پێش ئێمە نزیكەی لە 50 وڵات ئەو یاسایە دەرچووە، دووەم خاڵیش كەلێنێكی یاسایی پڕ دەكاتەوە كە دێینە سەری لە یاسای هاتوچۆی جێ بەجێ كراو باسی موبایلی تێدانیە، خاڵی سێیەمم ئەوەیە دەپرسم لە چوار لیژنە سێ لیژنە راپۆرتەكەیان بە زمانی كوردی نەبوو، بۆچی؟ چونكە زمانی كوردی و زمانی عەرەبی هەیە، دەبووایە بە زمانی كوردی بێت و ئەوەش بۆ ئەوەی جارێكی تر ئەوە دووبارە نەبێتەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

شەمسە خان فەرموو.

بەڕێز شەمسە سعید محمود:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەڕاستی ئێمە لەو ماددەیە كە دەڵێت تەلەفۆنی خانەیی و تەل و بێ تەل و ئەوانە، لە ڕاستی دەبووایە ئێمە ئەو پێناسەیەمان لە ماددەی 1 دا بكردبایە، ئەوەی كە لێرە كراوە شەرحەو جێی نابێتەوە، خاڵێكی تریش ئەو عقوبانەی كە بۆ ئەو كارانە دیاری كراوە، تەسنیف نەكراوە بۆ نموونە ئەو فیعلانەی كە ئاداب و نیزامی عام دەشێوێنن، عقوبەكەی دەبێت جیاواز بێت، یاخود ئەوانەی زیاتر بۆ كات بەسەر بردنە و رەسائیل و مەسیجە، دەبێت عقوبەكەی دیاری بكرێت، یان ئەوەی دەبێتە ماڵ وێرانی و تێكدانی شیرازەی خێزان، بە ڕاستی ئەمانە دەبێت ئەو عقوبانە بۆ ئەو 3 حاڵەتە، ئەو فیعلانەی تێدا تەسنیف بكرێت، ئەو كردەوانەی كە تەنها بۆ كات بەسەر بردنە، ئەو كەسانەشی تێدانیە كە بۆ نموونە وەكو شەریكات كە زۆر زۆر پێویستە ئەو ئیجرائاتانە یان ئەو عقوبانەی بۆیان دادەندرێت، بە تایبەتی كە لە 12 ی شەوەوە

سەنتەكان دەكەن بە دوو سەنت، بۆ ئەوەی جێگای هەموو ئیسائەیەكی ئیستعمالی تێدا ببێتەوە، زۆربەی قسەكانیشم رەئی كاك محمدە، كە زۆربەی زۆری ئەو شەریكانە كارمەندەكانیان ئیسائەی ئیستعمال لە لایەن خۆیانەوەیە، كە رەئیم وایە كە كۆمەڵێك ئیجرائات یان عقوبات ئەو كەسانەش بگرێتەوە، بە ماددەیەكی سەربەخۆ بۆ شەریكات دابندرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك سعدالدین فەرموو.

بەڕێز ملا سعدالدین عبدالله مولود:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

لێرە دا ئەگەر هەردووكیان بێت باشترە، یەكێكیان غەرامەی مالی لە بۆ سەب بێت، ناكرێت لەبۆ سەب، قانونێك دابنێی حەبسی بكەی لە ساڵێك تا 5 ساڵ، دائیمەن لە هەموو دەوڵەتانیش لەسەر سەب هەر غەرامەی مالیە، كەم جار هەیە حەبس بێت، یەعنی جەرائیمەكە هەربووە، یەعنی قانون مەجرای خۆی وەرگرتووە، ئەو (التحریض علی ارتكاب الجرائم) لە تەحقیقات دایە، ئەوە شتێكی زیادەیە لێرە، هەروەها (اسناد امور خادش للشرف) ، دائیمەن خەدش بۆ شتی مەحسوس بەكاردێت، دائیمەن دەگوترێت (المخل بالشرف)، نەك خادش، ئەوەش كورت بكرێتەوە (وذلك عن طریق التهدید او القذف او السب او نشر او تسریب المحادثات والصور و الرسائل) ئاوا بێت، لەگەڵ رێزم.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك سالم فەرموو.

بەڕێز سالم محمد علی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من تەئیدی رەئی لیژنەی ناوخۆ دەكەم بۆ كەم كردنەوەی حەدی ئەدنایەكە، سێ مانگ و سەد هەزار، (باحدی هاتین العقوبتین) ئەوە هەر بمێنێت، ئەڤساو ئەدناش با تەتبیق بكرێت، (كل من اساء استعمال الهاتف الخلوی)بێت، چونكە زۆر جار بە خراپی دێتە ئیستعمال كرن، بەس قەسدی تێدانینە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك زانا فەرموو.

بەڕێز قادر سعید خضر(زانا):

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من پشتگیری بۆچوونەكانی لیژنەی یاسایی دەكەم، هەرچەندە بۆ مودە كەمەكە قابیلی گفتوگۆیە كە ساڵێك بێت یان نا، 3 مانگ بەسە، چونكە ئەو یاسایە وەكو جەنابت فەرمووت بە شێكە لە كۆمەڵگای خۆمان، ئەو جەلسەیەش كە راستەخۆ دەگوازرێتەوە هەر بەشێكە لەو هۆشیاریەی كە دەیكەین بۆ كۆمەڵگای خۆمان و

پێویستیشه گرنگی زیاتری پێ بدەین، موبایل شتێکی نوێیه لەو کۆمەڵگایەی ئێمە، هەر شتێکیش کە لە نوێی پەیدا دەبێت ئاساییە کە خراپ بەکاردەهێندرێت لە لایەن مرۆڤەکانەوە، لەوانەیە پاش چەند ساڵێکی تر پێویست بەو یاسایە نەکات و خەڵك هۆشیار تر دەبێتەوەو بەکاری ناهێنێت، من ئاماژە بە راپۆرتێکی (ئیندپێندت) دەدەم کە دوێنێ لە بریتانیابڵاوبووەتەوە، بە داخەوە لەسەر هەرێمی کوردستان شتی نووسیوە، کە باس لەوە دەکات لە ئەنجامی خراپ بەکارهێنانی موبایل رێژەی کوشتنی ژنان زیادی کردووە، کۆمەڵێك ئەرقام و ئیحسائیاتیشی لەلایە کە لە راپۆرتی رێکخراوە نێودەوڵەتیەکانە، بۆیە ئێستا کاتێکی زۆر گونجاوە، ئەوەش هەر لە کوردستان وانیە، هەر رۆژی $5/16$ لە شارێکی نزیك پاریس سێ مێرد منداڵ لە ئەنجامی بەکارهێنانی مۆبایل بۆ تەسویری عەمەلیەکی ئیختیسابی کچێکی بچووك بڵاویان کردووەتەوە، یەعنی ئەو حەوادسانە هەیە لە وڵاتانی تریش، یەك عقوبە پێم وایە لە بیرکراوە لە لیژنەی یاسایی، ئەگەر رێگەم پێ بدەن پێشنیاری دەکەم ئیقافی ئیشتراك، یەعنی ئەو کەسەی کە خراپ بە کاری دەهێنێت موبایلەکەی، راستە غەرامەی دەکەی و سجنی دەکەی، بەس حەقە ناویشی بخرێتە قائیمەیەکی وا کە لەم شەریکەیە بۆ ماوەیەکی دیاری کراو، بۆ نموونە بۆ ماوەی 6 مانگ یان بۆ ماوەی ساڵێك ئیشتراکەکەی ئیلغابکرێتەوە، بە تایبەتی بۆ ئەوانەی کە لە دەرەوەی هەرێمن، ئیختساسی مەحاکمی ئێمە ئیختیساسێکی مەکانیە، کەسێك لە موسڵ، لە شوێنێکی تر کۆرەك خراپ بەکاربێنێت، لێرە ئێمە نە دەتوانین غەرامەی بکەین و نە سجنی بکەین، تەنها دەتوانرێت ئیلغای ئیشتراکەکەی بکەین، بۆ ماوەیەکی دیاری کراو.

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك غفور فەرموو.

بەرێز غفور طاهر سعید مەخموری:

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێش ئەوەی قسەکانم بکەم پێشنیارێکم هەیە، پێشنیاری ئەوە دەکەم ماددەی 2 و 3 و 4 بکرێت بەیەك ماددە، لەبەر ئەوەی هەر 4 ماددەکە باس لە سزادان دەکات، بنووسرێت ماددەی 2 و خاڵی یەك و دووی بۆ دابندرێت، بە نیسبەت ناوەرۆکی ئەو ماددەیەش من لەگەڵ ئەوەدام ئەو سزایانەی کە لە ئەسڵی ماددەکە هاتوون سزای زۆر باشن، رێگریەکیش دەبێت، ئێمە دەبێت لە ئێستاوە هەوڵی ئەوە بدەین ئەگەر ئەو خەڵکە بەو شێوەیە سزا درا، خەڵکانی تر چاویان لێ بکەن کە ئەوە دووبارە نەکاتەوە، ئەگەر ئێمە سزاکە سووك بکەین، دەبێتە شتێکی زۆر ئاسایی، خاڵێکی تر مەسەلەی یەکێك لەو دوو سزایە ئەوە هەڵبستێت، لەبەر ئەوەی دائیمەن تەقدیری مەحکەمە ئەوە دەبێت کە سزا غەرامیەکەو مالیەکەی وەربگرێت، ئەگەر زیندانیەکە بێت یەك حاڵەت دەبێت، بۆیە هەم زیندانی و غەرامە مالیەکەش بێت، لەو یاسایە جێی ئەوە بکرێتەوە، ئەی ئەو سیم کارتانەی کە لە بازاڕ دەفرۆشرێن لە رێگای کۆمپانیاکان نیە؟ حەقە فەرز بکرێتە سەر هەموو کۆمپانیاکانی پەیوەندی کردن کە بە هیچ شێوەیەك رێگە نەدرێت بە نایاسایی سیم کارتەکان لە بازاڕ بفرۆشرێن، لەبەر ئەوەی ئەمڕۆ جەنابتان ئاگادارن کە سیم کارتێك تۆ بە

10 هەزار دەیکڕی دەچی هەڕەشەی پێ دەکەی و کارێکی خراپی پێ دەکەی و سیم کارتەکەی فڕێ دەدەی، ئەوە کۆنترۆڵ ناکرێت، بۆیە دەبێت تەسجیل بکرێت، لە شەریکات مۆڵەتی کارکردنەکەی پێ بدرێت، ئەوکات دەتوانرێت کۆنترۆڵ بکرێت، چونکە ئەگەر سیمکارتەکە بە ناوی من نەبوو چۆن کۆنترۆڵ دەکرێت، حەقە لەو یاسایە شوێنی ئەو خاڵەش بکرێتەوە بۆ ئەوەی ئێمە زیاتر بتوانین کۆنترۆڵی ڕەوشی ئامێرەکانی پەیوەندی کردن و هێڵەکانی پەیوەندی کردن بکەین لە کوردستان دا، لەگەڵ ڕێزم.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك عثمان فەرمووو.

بەڕێز عثمان احمد حمدامین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دیارە ئەو یاسایە بۆ خۆی یاسایەکی گرنگ و زەروریشە لە پەرلەمانی کوردستان یاسایەکی وا بۆ هەرێمی کوردستان دەربچێت، بەڵام دەبێت بزانین کە خراپ بەکارهێنانی وەسائیلەکانی پەیوەندی و گەیاندن، موبایل و هەموو ئەو شتانەی ترکە لە یاسایەکە دا هاتوون، دیارە نەبوونی هۆشیاری و تەوعیە ئەو خراپ بەکارهێنانە دروست دەکات، کەواتە لەگەڵ دەرکردنی ئەو یاسایە کە شتێکی چاك و باشە، پێویستە کۆمەڵێك هۆکاری تریش پشتیوانی لەو یاسایە بکەن، بۆ تەوعیە کردن و تەسبیت کردنی ئەو یاسایە لە ناو جەماوەری کوردستان دا، وەك نەبوونی هۆشیاری سەبەبە بۆ بەکارهێنانی خراپ بەکارهێنان، کەواتە زیادبوونی هۆشیاری و تەوعیە لە ناو کۆمەڵگای کوردستانیدا بەخۆی کارەکان کەم دەکاتەوە، هاوکار دەبێت لەگەڵ ئەو سزادانەی کەوا دیاری کراوە، لەبەر ئەوە وەسائیلی راگەیاندن، تەلەفزیون و رادیوو کەناڵە فەزائییەکان پێویستە هاوکاربن بەبەرنامەی تەوعیەو هۆشیار کردنەوە و تەوعیە بۆ ئەوەی کە ئەو بەرنامانە هەیە پێش تەتبیق کردنی و جێ بەجێکردنی هۆشیاریەکی گەورە بکەوێتە ناو کۆمەڵگاری کوردەواری، بۆ ئەوەی کە خەڵکەکە ئیستعدادی هەبێت، ئینجا بەراستی وەزارەتی پەروەردەو خوێندنی باڵایش، وەزارەتی ئەوقاف ئەوانەیش پێویستە هاوکاربن، ئەوانە هەموویان پێکەوە دەتوانن هاوکاربن بۆ جێ بەجێکردنی ئەو یاسایەو، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك عبدالرحمن فەرمووو.

بەڕێز عبدالرحمن اسماعیل سلیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دەست خۆشی لەلیژنەی یاسایی ولیژنەی ناوخۆیی دەکەین، هەر وەها پشتیوانی لەو یاسایەیش دەکەین، بەحەقیقەت من یەك تێبینیم هەیە لەسەر ئەوە، ئەویش ئەوەیە ئێمە زیاتر تەرکیز بکەین لەسەر حوکم بە حەبس نەك پارە، بۆئەوەی ئەو جەزا ببێتە عیبرەت، خەڵك عیبرەت لێی وەربگرێت، هەر وەکو کاك سەردار وتی خەڵکێکی دەوڵەمەند هەیە ئەتوانێت پارەیش بدات هیچ تەئسیریشی لێ ناکات وە هیچ

عیبرەتیشی لێ وەرناگیرێت، بەحەقیقەت ئەوە حەبسەکە زۆر موهیم ترە، خاڵێکی تر، من پشتیوانی لە قسەکانی کاك عثمان دەکەم، دەبێت ئێمە ئەو ئەحکامانە، ئەو جەزائانە لەوەسائیلی ئیعلام بەڵاڤ بکەینەوە بۆ ئەوەی خەڵك تێبگات کە شتێکی وا هەیە، نە هەر وەها ئێمە قەرارێك دەربخەین و کەسیش ئاگای لێ نەبێت، لەبەر ئەوە زۆر گرنگە بەنیسبەت کۆمەڵگای ئێمە، تەبعەن لەجێگای تر وەکو ئەوروپا مومکینە ئەو شتە زۆر ئیعتیادی بێت لەئەوە تەخریب زیاد بچیتە زۆر تیرۆر، ئەوەی تر زۆر عادییە، بەڵام کۆمەڵگای ئێمە تەقەبولی ئەو شتە ناکات، لەبەر ئەوە زۆر موهیمە ئەو سزایە وە ئەو قانونە دەربچێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك عبدالرحمن احمد فەرموو.

بەڕێز عبدالرحمن احمد رضا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێشنیاز دەکەم کە سزاکان لە تاوانەکان لەچەند بڕگەیەك جیابکرێنەوە بۆ زیاتر رێکخستنی ئەم مادەیە، پێشنیاری دووهەمم: جیابکرێنەوە،کۆمپانیاکانی مۆبایل لە کۆمپانیاکانی ئەنترنێت و سایتی ئێلیکترونی کەئەم دەزگایە وەکو ئاشکرایە رۆژ دوای رۆژ تەکنەلوجیای زانیاری و پەیوەندییەکان لەپەرەسەندندایە بۆ چاکردنی کۆنترۆل و سوود بەخشین بەدوو یاسا، یەعنی یاسای ئیلکترونی لەگەڵ کۆمپانیاکانی مۆبایل لەیەك جیابکرێنەوە، پێشنیازێکی ترمان ئەوەیە کە ئەرکی کۆمپانیاکان لەیەك جیابکرێتەوە وەك بەڕێزان ئاماژەیان پێکرد کە ئاسانکردنی خزمەت گوزارییەکان بەرامبەر ماڤی بەکار هێنان، ئێستا ئەو سیمکارتانە لەبازاڕ پێیان دەوترێت سیمکارتی علوج، بەراستی لەبەر ئەوەی کەس خاوەنیان نیە، ژمارەیان دیار نیە، ئەوانە بۆ لۆك بکرێن، هەر وا هەندی تەلەفونی سەر جادەکان هەیە ئەویش کۆنترۆڵ ناکرێت، لەرێگای کۆمپانیاکانەوە چارەسەر بۆ ئەوانەیش بدۆزرێتەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك عادل فەرموو.

بەڕێز عادل محمد امین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بێ گومان ئەو یاسایە زۆر پێویستە بۆ ئەمڕۆی کوردستان بەتایبەتی دادگاکان نەقسێکی تەشریعیان هەیە، من هەر بۆ نموونە ئەیهێنمەوە وەکو ئیحسایەك، لەقەزای کەلار لە کۆی حەوت بنکەی پۆلیس لە 2008/1/1 وە تا وەکو ئەمڕۆ لەسێ بنکەی پۆلیس پەنجا سکاڵا کراوە لە ئەنجامی بەکار هێنانی مۆبایل بە شێوەیەکی خراپ، بەڵام من پێشنیارم ئەوەیە ئەبوایە ئێمە لەمادەیەکا پێناسەی کۆمەڵێ زاراوەمان بکردایە لەم یاسایە، چونکە خۆمان دەزانین مەبدەئێکی یاسایی هەیە کە ئەڵێت: لاجریمة ولا عقوبة الا بنص، یەعنی پێویستە ئەو کاردارەی کە ئەڵێین تاوانە زۆر بە روونی پێناسەی بکەین و عقوبەکەیش

دیاری بكەین، مادەی یەك، مادەیەكە بەراستی زۆر دوورو درێژە، یەعنی كۆمەڵێك شتی داوەتە پاڵی یەك و یەك سزای بۆ داناوە، ئێمە ئەگەر بگەڕێینەوە بۆ قانونی عقوباتی عێراقی لەمادەی (438) یەعنی زۆربەی زۆری ئەو شتانەی كەلێرە باس كراوە لەم مادەیە هەیەو عقوبەیشی بۆ دانراوە، هەروەها لەمادی (363) دیسان لەوێ ئاماژە بەوە دراوە، یەعنی ئەبوو ئەم یاسایەی ئێمە تەنسیقیك بكەین بەراستی لەگەڵ قانونی عقوبات و ئەم قانونە تازە كە دەچێتە بواری قەوانینی جینائیەوە لەكوردستانا، بۆیە من تەئكید دەكەمەوە لەسەر ئەوەی كە پێویستە پێناسەی بكەین، بۆ نموونە ئامێرەكانی پەیوەندی كردن زۆرن، مۆبایلە، ئەنتەرنێتە حەتا مۆبایل ئێمە خۆمان دەزانین زۆربەی بەرادیۆیی ئیش دەكات، بەڵام ثورەیا هەیە ئەوە لەرێگای ئەقمار سناعیەوە ئیش دەكات، ئامێری پەیوەندی كردن بەفاكس یان ئەنترنێت ئەمانە كۆمەڵێك ئامێرن، یەعنی مەفروزە ئێمە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە ئەو ئامێرانە پێناسە بكەین بۆ ئەوەی كاتێك كە دەچێتە تەتبیقەوە مەجالی ئەوە نەمێنێتەوە كە قازی بە ئارەزووی خۆی ئیش بكات یان بوەستێت و نەزانێت ئەمە چۆن ئەم مادەیە جێ بەجێ بكات، من ئەو مولاحەزانەم هەبوو، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك طلعت فەرموو.

بەڕێز طلعت محمد صالح توفیق:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

زۆر سوپاس بۆ لیژنەكانی یاساو ناوخۆ و مافی مرۆڤ و شارەوانییەكان، من لەگەڵ ئەوەم ئەو كەسەی بەو تاوانە هەڵدەسێت با بەپارەو بەحەبسیش بێت، لەگەڵ قسەكانی كاك زانام ئیسقات بكرێت ژمارەكەی یان رەقەم تەلەفونەكەی راگیری تاكو ماوەیەك نەیدرێتی، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك طلعت فەرموو.

بەڕێز طلعت خضر سیف الدین:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

قسەكانی من كاك غفور مەخموری كردی، لەبەر ئەوە من دوو بارەی ناكەمەوەو، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، واللە ئەغلەب ئەوانەی كە قسەیان كرد، پشتگیری راپۆرتەكەی ناوخۆو یاساییان كرد، بەڵام من تەنها یەك ئیختیلاف بچووك ئەبینم لەهەردوو راپۆرتەكە ئەوەیش ماوەكەیە، لیژنەی ناوخۆ داوای كردووە كە حەدی ئەدناكە بكرێت بەسێ مانگ لەمادەی یەكەمدا و ئەو (احدى هاتین العقوبتین) لابچێت، موقتەرەحێكیش هاتووە دوو كەس كردوویانە، هێن كاك غفور بوو وكاك طلعت پشتگیری لێ دەكات، ئەویش دەڵێت مادەی 2، 3، 4، ببێتە یەك مادە بەوەی 1،2،3، من دەمەوێ رەئیی لیژنەی یاسایی بپرسم لەسەر ئەوە، كاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من ئەمەویٚ هەندێك بەتەفسلی بچمە ناو ئەو مەسەلەیە، تەبیعی هەمووومان دیارە کۆکین لەسەر ئەوە کە مۆبایل بەشێوەیەکی نارێك و نا دروست لەهەرێمی کوردستان بەکار هاتووە، بۆیە ئەم یاسایە هاتووەتە کایەوە، وە مەسەلەی هۆشیار کردنەوەیش زۆر زۆر تەبیعیە کە خۆی لەخۆیدا ئەم دانیشتنە هوشیار کردنەوەیەکە بۆ هەموو کۆمەلانی خەلك بۆ ئەوەی بزانن لەپەرلەمانی کوردستان یاسایەك دەر دەچێت بۆ ئەم بابەتە، بەلام من حەز ئەکەم لێرەدا ئیشارەت بەوە بدەم کە زۆر برادەران ئیشارەتیان پێدا بەنیسبەت راپۆرتی لیژنەی ناوخۆ، لیژنەی ناوخۆ من رێزم لەبۆ راپۆرتەکەیان هەیەو زۆر قسەیشم لەگەڵیان کردووە، لەلایەك تەخفیفی عقوبە دەکەن و لەلایەك تەشدیدی عقوبە دەکەن، تەخفیفی عقوبەتەکە ئەوەیە لەساڵێکەوە دەیهێنن بۆ سیٚ مانگ، تەشدیدی عقوبەتەکە ئەوەیە هەم بە غەرامەت عقوبە بدرێت وهەم بە زیندان سجن بکرێت، بە هەردووکیان، واتا ئێمە دەبێت تەوازونێك دابنەین بۆ ئەو مەسەلەیە و ئەگەر هاتو ئەو مەسەلەیە وئەو مادانەی کە ئێمە دامان ناوە ئەگەر موقارەنە بکرێت لەگەڵ قانونی عقوبات، بەراستی تەشدیدێکی زۆری عقوبەی تێدایە چونکە ئەوەی مادەی قەوانینی عقوبات بەراستی، یەکەم زیندانیە زۆر کەمەو، دووهەمین غەرامەکەیشی زۆر کەمە، سێهەمین (باحدی هاتین العقوبتین)، تێدایە واتا یان زیندانی یان حوکم، بۆیە ئێمە پێمان وایە حەتا ئەگەر هاتو سەقفی عقوبەکەیش کەم بکرێتەوە، بەلام زۆر زەرورییە، (باحدی هاتین العقوبتین) بمێنێتەوە، چونکە ئەوە دەرگایەکی گەورە بۆ مەحکەمە دەکاتەوە بۆ ئەوەی بتوانرێت مەحکەمە دەستێکی والای هەبێت بۆ ئەوەی بتوانێت ئەو خەڵکانە حوکم بدات یان سزا بدات بەپێی جەسامەتی ئەو جەریمەیەی کە کروویەتی، مەسەلەی د. رۆژان باسی مادەی (363) و (362) ی کرد ئەوە بەنەزەری ئیعتبار وەرگیراوە، هەموو ئەو مادانەی کە لەقانونی عقوبات هاتووە بەنەزەری ئیعتیبار وەرگیراوە و ئەگەر هاتو ئەو قانونە تەنفیزکرا، ئەو مادانەی قانونی عقوبات کاری پیٚ ناکرێت سەبارەت بۆ خالانەی کە لەناو یاسای ئێمە دیاری کراوە، چونکە ئەوە لاحیقە بۆ قانونی عقوبات، پرسیارێك کرا سەبارەت بەشەریکات، بەقەناعەتی ئێمە شەریکاتیش دەگرێتەوە چونکە موهیم ئەوەیە ئەو رەقەمە بۆ چی جیهەتێك تەرخان کراوە، هەرچی جیهەتێك بێت ئەم یاسایە دەیانگرێتەوە، جگە لەوەیش مەسەلەی مۆبایل کە کاك طارق ئیشارەتی پێدا، لەقەوانینی تر وابزانم ئیشارەتی پێدراوە، تەبیعی مادەیەکی تایبەت هەیە بەنیسبەت ئەو کەسانەی کە حائیزی مۆبایلن، بەلام حیازەتەکەیان مەعلوم نیە عەجەبا لەشەریکە نەیان کریوە یان شەریکە بەبیٚ سیمکارت داوێتی پێیان، یاخود لەخەڵکانێك کرێویانە کە لەشەریکە کریویانە، دوایی لەئەوان کریانەتەوە، ئەو مەسەلەیە لەکۆتایی یاساکە وەکو پێشتریش ئیشارەتم پێی دا، پێشنیارمان کردووە کە مادەیەك ئیزافەر بکرێت بۆ موعالەجاتی ئەو خەلەلانەی کە هەیە، ئەمە بەکورتی مولاحەزەکانی ئێمە بوو سەبارەت بەم نوقتانە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، والله من وامزانی تەواو بوو، بەس تەنها کاک رۆمیۆ و ڤیـان خـان مـاون قسـەی بکـەن، فـەرموو کاک رۆمیۆ.

بەڕێز رۆمیۆ حزیران نیسان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من باوەڕدەکەم ئەو خراب بەکارهێنانی مۆبایلە بەحوکمی ئەوەی ئەمە شتێکی تازەیە لـەم وڵاتـە، بەراسـتی دوایی چوار، پێنج ساڵی تـر ئەگـەر نـەڵێم هـەمووی، بـەڵام بەشـێکی زۆری ئـەم بەکارهێنانـە نامێنێـت، ئـەم خراب بەکارهێنانە نەك تەنها لە وڵاتی ئێمە، بەڵکو لەهـەموو وڵاتـانی پـڕ دیموکراسـیش وابـووە لەسـەرەتا، بەڵام دوایی دەرکردنی یاسا بـۆ قەدەغـەکردنی ئـەوجا حـەدێکیان بـۆ دانـاوە، مـن دەیبیـنم بەتایبـەتی ئـەم مادەیە، بەراستی بەنەفەسێکی عقوبە پێدانە و هەر لەسەرو بەندی مادەکە کە ئەوەنـدە دوورو درێـژە، مـن لەو بڕوایەم هیچیان نەهێشتووە، بەڵام لەهەمان کاتدا هەندێ شتی تریش ماوە، جۆری بەکارهێنانی مۆبایل ماوە کە عقوبەی بۆ دادەنێ، خاڵێکی تر، من دوای پشتگیری کردن لەلیژنەی ناوخۆ، ئـەوان لەلایەکـەوە داوا دەکەن ماوەی حەبسەکە کـەم بێـت، بـەڵام لەلایـەکی تـر ئـەوان دەڵـێن کـە دەوڵەمەنـدەکان دەتـوانن بـەپارە خۆیان دەرباز بکەن لەمەسەلەی ئەم عقوبەیە، بۆیە من پێم باشە بۆ ئەوەی ئەملاو ئەولای نـەمێنێت ئـەو عقوبە یان بەیەکێك لەو دوو سزایە لابدرێت، ئەمە باشترین حەلە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

جاری یەکەم تۆ لەلایەکەوە دەڵێیت دوورو درێژە، لەلایەکی تـر دەڵێیـت حاڵـەتێکی تـر هەیـە کـە ئاماژەیـان پێنەکردووە، یـەعنی ئەگـەر ئاماژەیـان پـێ بکردایـە دوورو درێـژتر دەبـوو، دووهـەمینیش پشـتگیرییەکەت، بتوتایە تەئییدی لیژنەی ناوخۆ دەکەم تەواو دەبوو، ڤیان خان فەرموو.

بەڕێز ڤیان سلێمان حاجی بشار:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من یەکەم جار دەست خۆشی لەلیژنەی مافی مرۆڤ دەکـەم کـە راپۆرتەکـەی بـە کوردیـەکی پـاراو خوێنـدەوە هیواداریشم لەمەودوا هەموو لیژنەکان راپۆرتەکانیان بەزمانی کـوردی بخـوێنن، ئێـرە شـوێنێکە کـە دەبێـت گرنکی بە زمانی کوردی بدرێت و زمانی ستاندارتی کوردی دەبێـت لـەم شـوێنە دەرچـێت، ئـەوە یـەك، دوو: بەنیسبەت مادەکەیش من پشتگیری لە لیژنەی ناوخۆ دەکەم، چونکە لەو هـەموو شـتەیە زیـاتر ژن بووەتـە قوربانی و باجەکەی زیاتر ژن داویەتی، بۆیە تا عقوبەکە قورسـتربێت بەلای منەوە باشـترە بـۆ ئـەوە و، مـن لێرە هیوادارم کە دەزگاکانی راگەیانـدنیش گرنگیـەکی زۆر بـەم یاسـایە بـدەن لەڕێگـەی کەناڵـەکانی خۆیـان خەڵکەکە هوشیار بکەنەوە، هەروەها پێم باشە هەندێ ئامادەکاریش هـەر لـەم یاسـایە هەنـدێك ئیهتیمـامی پێ بدەن لەوەزارەتی گەیانـدن و وەزارەتی رۆشنبیری ئامادەکاری بـۆ بکـەن بـۆ بڵاوکردنـەوەی ئـەم یاسـایەو هۆشیارکردنی خەڵك لەسەر دەرچوونی ئەم یاسایە، خاڵی سێهەمیشم ئەوەیە کە پشتگیری لەرەئیەکەی کاك زانا دەکەم بـۆ ئـەو کەسـانەی کـە لـەدەرەوەی هـەرێمن و لـەو رێگەیـەوە خراپـی بـەکاردەهێنن، مۆبایلـەکان

بەخراپ بەکاردەهێنن، لەرێگای وەستاندی بەشداری کردنیان لەو هێڵەدا و ئەو عقوبەیان زیادبکرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاک عونی فەرموو.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

سەبارەت قسەکانی کاک غفور، دەڵێت مادەکان یەك بگرێتەوە، ئەوە جائیز نیە لەناحییەی قانونیەوە، چونکە حاڵەتەکان جیاوازە تەحدیدی عقوبەیش، (لاجریمة ولا عقوبة الا بنص)، دەبێت بەجیاوازی تەحدید بکرێت لەبەر ئەوە مادەکان جیاوازن، وە فەقیرو دەوڵەمەندیش، تەبیعی دەڵێن فەقیر مەغدور دەبێت ئەگەر حوکمی بەغەرامە بێت ودەوڵەمەند بەئاسانی غەرامەی دەدات، ئەوە مەحکەمە تەحدیدی دەکات و عیلاقەی نیە بەدۆڵەمەندو فەقیرەوە، هەموو خەڵکێك لەعێراق، لەکوردستان یەکسانن بەپێی دستورو یاسا، بەنیسبەت مەلا سعدالدین، کە ئیشارەتی نوقتەیەکی دا، دەڵێت:(الجرائم المخلە بالشرف) بنووسن، (الجرائم المخلە بالشرف) تەعبیرێکی قانونی دەقیقە عیلاقەی بەوە نیە (بالجرائم المتعلقە بالاخلاق والاداب العامە)، (الجرائم المخلە بالشرف) قەراری (609) لە 1987/8/12، دەرچووە تەحدیدی کردووە، دەڵێت: (تعتبر من الجرائم المخلە بالشرف مایلی: السرقە، الاختلاس، خیانە الامانە، التزویر، الرشوە، والجرائم المتعلقە بالتخریب الاقتصادی)، واتا ئەوە عیلاقەی بەشەرف و ئاداب و ئەو شتانەوە نیە، بەنیسبەت کاک رۆمیۆ، کە دەڵێت هەدەفی قانونەکە وادیارە تەشدیدی عقوبەیە، فیعلەن ئێمەیش دەڵێین هەدەفەکە تەشدیدی عقوبەیە لەبەر ئەوەی زۆر حاڵات رووی دایە، ئەو عقوباتەی کە لەقانونی عقوباتی عێراقیدا هەیە، دوو مادە بەس موعالەجەی کردووە، مادەی (362) وەمادەی (403) حوکمەکانیشی زۆر زۆر سووکەو کەمە، رەدع نیە بۆ مەنعی ئیرتیکابی جەریمە، لەبەر ئەوە ئێمە هەدەفەکەمان لەقانونەکە فیعلەن تەشدیدی عقوبەکەیە وابێت خەڵك لەعقوبەکان بترسێت وجەرێمەی نەکات، بەنیسبەت ڤیان خان، دەڵێت (خارج الاقلیم) و تەئییدی قسەکانی کاک زانای کرد، قاونەکە تەبعەن بۆ کوردستانە، عیلاقەی بەخاریجی ئەقلیم نیە، بەڵام دەڵێت ئیقاف بکرێت ئەو کەسانەی کە مۆبایلی بەکار دەهێنن لەوێ بۆ خۆی لەعقودی شەریکات هەیە مادەیەکی تێدایە دەڵێت: هەر کەسێك ئیسائەی ئیستعمالی کرد، شەریکە بۆی هەیە ئیقافی بکات، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاک سەردار فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەركی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

هەندێك پرسیار بۆ ئێمە بوو، ئەوەی یەكەم یەعنی لیژنـەی نـاوخۆ، بۆیـە پێشـنیاری كـردووە بكرێتـە سـێ مانگ، ئێمە ئەو سزانەی كە پێشنیارمان ئەوەیە كە (احدى هاتين العقوبتين) لابچێ، ئـەوە بـۆ تەشـدیدە و تەشدیدیش گەورەیە، مەسەلەی فەقیرو دەوڵەمەندەكەیش، تەبعەن ئێمە وەكو موشەرعی كوردسـتانی یاسـا دەردەكەین، هەتا پێمان بكرێت دەبێت یاسایەكی وابێت، كە قـابیلی ئیجتیهـاد نـەبێت، ئیجتیهـادی حاكمێـك یاخود هەر لایەكی تربێت، هەتا بكرێت سزاكان بەرچاو روونیەكی تـەواوی بـدرێتێ، بـۆ ئـەوەی بـۆ حـاكیم ئەو كاتە مەجالی ئیجتیهادی تێدا نابێت، و هەموو سزاوقانونێكیش بەپێی پێشكەوتنی كۆمـەڵگا دادەنرێـت، ئێمـە بۆچـی پێشـنیاردەكەین هـەردووكی بەیەكـەوە بێـت، مەبەسـت لـەوە ئێمـە نـەمانوتووە یەكسـانین، یەكسانن، بـەڵام دەوڵەمەنـد عقوبەكـە زۆر لای ئیعتیادیـە لەبـەر ئـەوەی پێـنج ملیـۆن هـیچ نیـە بـۆ ئـەو، لەوانەیە زیاتریش ئیمكانیەتی هەبێت كە بیدات، ئەوە سزا نیە، یەعنی حەبسەكە بۆ ئەو باشترە، فەقیریش هەیـە زۆر تاوانبـارە پـەنجا سـجنی دیتیـە، چـەندین جـاریش سـجنی كـەی بەلایـەوە هـیچ نیـە، ئـەو وەختـە غەرامەكەی لەسەر فەرز كەی زۆر باشترە، واتا ئەگەر هەردووكی بەیەكەوە بێت هـەردوو لایـان دەگرێتـەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

شمسە خان نوقتەی نیزامیت هەیە فەرموو.

بەڕێز شمسە سعید محمود:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

لەسەر ئەو خاڵەی كە تەسنیفی عقوبە بكرێت، كاك عادل هەر تەئییدی كردووە، كاك عونی هـەر تەئییـدی كردووە.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ئەوە نوقتەی نیزامی نیە لەبەر ئەوەی هێشتا نەگەیشتینەتە ئەوە، فەرموو، كاك رشاد فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهيم:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەنیسـبەت تـەتبیقی عقوبەكـە، (باحـدى العقـوبتين) بێـت، نابێـت بەهـەردووكی بێـت، چـونكە زۆر تونـدە بەراستی تەحـەمول ناكرێـت ئـەوە، ئێمـە لەبیدایـەتین بـا خەڵكەكـە رابێـت، بەباشـی نـازانین، بافەترەیـەك وابێـت، خـۆی غەرامەكـەیش رادیعێكـە، خـۆ غەرامـە ئـەوە نیـە كـە كـابرا پـارەی دەدات، كـە لەمەحكەمـە رادەوەستێت خەڵك دەڵێت لەمەحكەمە راوەستاوە و جەزای دەدات، عەیبەكـە لەویەیـە بـۆ شەخسـەكە، خـۆ شەرت نیە هەر بچێتە ناو سجن، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك كرخى فەرموو.

بەرێز كرخى نجم الدين نورالدين:

بەرێز سەرۆكى ئەنجومەن.

من تەنها يەك تێبينيم هەيە لەسەر تەوزيحەكەى كاك سەردار بەراستى لەوەانەيە مەقسوديش نەبێت تەوزيحەكەى، خۆ شەرت نيە هەموو فەقيرێك فێرى سجن بێت، يان سجن كرابێت، يەعنى ئەوە ئيجحافێكە بەحەقى فەقيران، ئەگەر تاوانبار بێت و چەند جارێك سجن كرابێت، ئەوە قەيناكا، بەلاَم من لەگەڵ ئەوەيشدانيم كە دەوڵەمەند زۆر بائاسانى دەچێت پێنج مليۆنەكە ئەدات، گوێى پىێ نادات، بەخوا دەوڵەمەندەكە بەزەحمەت تر دەيدات، بۆيە پێم وايە ئەوە راستكردنەوەيەكى لازمە، زۆر سوپاس.

بەرێز سەرۆكى ئەنجومەن:

كاك شێروان فەرموو.

بەرێز شێروان ناصح حيدرى:

بەرێز سەرۆكى ئەنجومەن.

بەراستى من لەهيچ قانونێك نەمديتيە خاسەتەن قەوانينى جەزائى تەفريقە بكات بەينى دەوڵەمەندو بەينى فەقير، (المواطنون سواسية امام القانون)، ئەگەر فەقير بێت يان دەوڵەمەندبێت كە موخالەفەى قانونى كرد دەبێت سزاى خۆى وەرگرێت، ئەوە نوقتەى يەك، نوقتەى دوو: چرۆ خان مەوزوعێكى ئيسارە كرد، ئەوەيش جەوابمان نەداوە، بەراستى مولاحەزەيەى بۆ ئێمە نارد، دەڵێت عەجبا ئەو مۆبايلانە دەگرێتەوە وەكو عێراقوناو ئەوانە، بەراستى لێرە ئەو قانونە تايبەتە بە هەرێمى كوردستان، ئەو شەريكانەى لێرە كاردەكەن بەراستى، دەرەوەى هەرێم ناگرێتەوە، زۆر سوپاس.

بەرێز سەرۆكى ئەنجومەن:

كاك سەردار فەرموو.

بەرێز سەردار صباح بۆزۆ هەركى:

بەرێز سەرۆكى ئەنجومەن.

ئێمە كە لێرە باسى دەولەمەند دەكەين، نەك هەر فەقير، كە باسى فەقير دەكەين و دەوڵەمەند دەكەين تەنها تاوانبارەكان خۆ هەموو دەوڵەمەندێكيش تاوانبارنيەو، هەموو فەقيريكيش تاوانبار نيە، بەلاَم لێرە كە باس دەكرێت، ئەوانەى كە تەنها ئەو تاوانە ئەنجام دەدەن، زۆر سوپاس.

بەرێز سەرۆكى ئەنجومەن:

ئەو برادەرانەى كەلێرە دانيشتوون، لێپرسراوى ليژنەكانن كە راپۆرتەكانيان نووسيوە، لەبەر ئەوە ئێستا نۆرەى ئەوانە، قسەيان دەدەمى داواى لێبوردن دەكەم ئەگەر كەسێك دەستى بلّند نەكات، ئەگەر وابێت دەگەڕێينەوە بۆ ئەو نوقاتانەى كە هەموو جارێك رەخەنم لێى دەگرت، بۆيە ئێستاكە نۆرەى ئەوانە، بۆيە قسەم داوەتە ئەوان بۆ ئەوەى رەئيان بدەن، من دوو، سىێ مولاحەزەم هەيە، يەكەم شتێك دائيمەن تكرار

دەبێتەوە، لەزۆر موناقەشاتی یاساکاندا، دەڵێن ئەو یاسایە حاکم مومکینە زەحتی لێ بکرێت، واستە بکرێت، وابزانم چرۆ خان بوو وتی، نابێت یاسا دانان لەسەر ترس دابنرێت، واللە ئەو یاسایە نابێت دایبنێم، چونکە من سیقەم نیە، لەسەر شوبهە، شوبهە نابێت لەیاسادا، یاسا دادەنرێت لەبەر ئەوەی قەناعەتت پێیەتی، پێویستیت پێیەتی، ئەمە ئەو یاسایە فلان حاکم بە شێوەیەك جێ بەجێی دەكات، فلان حاکم خوانەخواسە واستە قەبوڵ دەكات، ئەوە نابێت وامان لێ بكات كە سیغەكە بگۆڕین، دوویش: وەکو کاك شێروان باسی کرد، فەقیرو دەوڵەمەند فەرقی نیە، ئەوەی تاوان بكات لەبەرامبەر یاسادا یەكسانن و ئەگەر بێت و زۆربەی ئەوانەی كە ئەو ئامێرە بەكار دەهێنن بەشێوەیەکی خراپ، نابێ فەرق و جیاوازی بکەم، بەلام ئەوانە زۆربەیان کوڕە دەوڵەمەندن، ئەوان قودرەتیان زیاترە، پارەیان زیاترە، سیم کارتەکە دەکڕن و، ڕۆژانەیان زیاترە دەتوانن چوار سەعات، پێنج سەعات قسەبکەن، لەبەر ئەوە فەقیرەکە حەریسە زیاتر لەسە ئەوەی پارە زیاتر سەرف نەکات، بەلام کە قانون دانرا دەبێت هەموو لایەك بگرێتەوە و ئەو قانونە وەکو عەرزیشم کرد بۆ ئەوەیە هۆشیارکردنەوەی خەڵکە، چونکو وەکو باسمان کرد ئەو گۆڕانکارییەی کە لەدنیا رووی داوە ئێمەیشی گرتۆتەوە، مۆبایلە، ئەنترنێتە، ئیمێڵە، وای لێ کردووە بەشێکی بەخەراپ بەکاربێت، لەزەرەری خەڵکدا بێت و وروژاندنی کۆمەڵگایە، بۆیە دەبێت کە ئێستا دوو رەئی هەیە لەسەر ئەو شتانە، ئختیلافەکە لەسەر دوو مەسەلەیە، لیژنەی یاسایی ولیژنەی ناوخۆ دوو ئیختیلافیان بۆ لەسەر ماوەکەی کە لیژنەی یاسای داینایە بە ساڵێك، لەساڵێك کەمتر نەبێت، بەلام لیژنەی ناوخۆ دەڵێت سێ مانگ، ژمارەیەکتان پشتگیریتان لە لیژنەی ناوخۆ کرد لەوەدا، رەنگە هەردووکیان موافەقەت بکەن کە ببێتە شەش مانگ، حەدی ئەدناکە، ئەو مەوزوعە حەل دەبێت، ئەگەر کاك سەردار موافیقی بەشەش مانگ؟ لیژنەی ناوخۆ رەزامەندی نیشاندا کە شەش مانگ بێت، لیژنەی یاساییش رەزامەندی نیشاندا کە پرۆژەکەی خۆی هەمواربکاتەوە وبیکاتە شەش مانگ، واتا بەرەئیی هەردوو لیژنەکە و لیژنەی شارەوانی ولیژنەی مافی مرۆڤیش پشتگیریان کرد، واتا ئێستایش هەر چوار لیژنەکە حەدی ئەدناکەیان کردە شەش مانگ، دەمێنی لەسەر ئەوەی کە، (احدى العقوبتين)، یەکێك لەو دوو عقوبەتە، کاك فرست رەئێیکی هەیە لەسەر حەد ئەلئەعلاکە، فەرموو کاك فرست.

بەڕێز فرست احمد عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

حەد ئەعلای حەبسەکە پێنج ساڵە، حەد ئەدنا عەلا اساس ببێتە شەش مانگ، بەلام ئەگەر تەماشای غەرامەت بکەین، چونکە حاکم حەقی هەیە بەغەرامەت حوکم بکات یان بە حەبس، حەد ئەعلای حەبسەکە پێنج ساڵە، یەعنی پێنج ملیۆنە، پێنج ملیۆن موقابیل پینج ساڵ حەبسە، بەرەئیی من کەمە پێنج ملیۆنەکە، ملیۆنێك موقابیل شەش مانگ بێت خراپ نیە، بەس پێنج ملیۆن موقابیل پێنج ساڵ بێت بەرەئیی من نسبەوتەناسبی لەگەڵ یەك نیە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

هەردوو لیژنە رەئیتان لەسەر قسەکانی کاك فرست جیە؟ کاك شێروان و کاك سەردار، کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە هەردوو لیژنە لەگەڵ پێنج ملیۆنەکەین، پێمان وایە مەبلەغێکی باشە بەراستی، وەزیادبوونی بەراستی بەرەو تەشدید دەڕوات زیاتر، بۆیە پێمان وایە پێنج ملیۆنەکە شتێکی مەنتقی و مەعقولە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

حەدی ئەدنایەکە ملیۆنێکە، حەدی ئەعلایەکە پێنج ملیۆنە، دەمێنێت لەسەر ئەو ئیختیلافەی تر کە نووسرایە (باحدى هاتين العقوبتين)، لیژنەی ناوخۆ دەڵێت ئەوە پێویست ناکات، ئەگەر پێویست نەکات مەعنای وایە تەشدیدێکی زۆرە ئەوە، تەشدیدێکی زۆرە هەم پارەکەیە، هەم عقوبەکەیە لەراستیدا وەکو لیژنەی یاسایی وتی، ئەما ئەگەر بمێنێ وەکو خۆی ئەوە دەمێنیەتە سەر تەقدیری حاکم و حاڵەتەکە، مومکینە حاڵەتەکە ئیجاب بکات تەنها بەغەرامەتێك، مومکینە قەزفێکە، جنێو دانێکە، شەڕ فرۆشتنێکە، شەڕێکە، سێ وچوار جار تیکرار بۆەتەوە، پێویست بکات بەغەرامەکە، ئەگەر ئەو نەسەی تێدا نەبێت هەر حاڵەتێك هات، بچووك ترین شت بێت حوکمی شەش مانگەکەی بدات وپارەکەیش بدات، نازانم کاك سەردار ئەگەر موفتەرەحەکەت سەحب نەکەیتەوە، یەعنی رێك نەکەون لەسەر ئەوە، مەجبور دەبم بیخەمە دەنگدانەوە، فەرموو کاك شێروان.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێم وایە بەراستی ئەو تەشدیدەی داخیلی لیژنەی زۆر زۆر موشەدەدە بەراستی، یەعنی پێم وایە سوڵتەیەکی تەقدیری هەر بۆ مەحکەمە بەجێبهێڵینەوە، هەر لەئێستاوە ئێمە قەرار نەدەین و کەئەنەهوو ئەو کابرایە لەئێستاوە شەش مانگ حوکم درا، لەبەر ئەوەی هەر تەلەفۆنێکی کرد، بەراستی ئەو سوڵتە تەقدیریەی بەگوێرەی جەسامەتی جەریمەکە بۆ مەحکەمە بە جێ بهێڵین و ئەگەر تەماشای بکەین بەگۆیرەی قانونی عقوباتیش ئەو جەرائیمانەی کە ئێستا ئێمە باسمان کردووە، بەراستی هەم غەرامەکانی زۆر کەمە و عقوبەکەیشی زۆر زۆر لەوانە کەم ترە، و دیسان هاتووە (باحدى هاتين العقوبتين)، هەر بەگوێرەی ئەو جەریمانە ئەگەر بە ئعتیادی رووبدات، بۆیە بەقەناعەتی من ئەگەر بەمۆبایلیش رووبدات قیدی ناکات باغەرامەکە زیاتر بێت وعقوبەکەیش زیاتر بێت، بەڵام باحدى (هاتين العقوبتين) لەجێگای خۆیەتی و ئەو سوڵتە تەقدیریە بۆ مەحکەمە بەجێ بهێڵین، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سەردار موفتەرەحەکەی خۆت سەحب ناکەیت؟ ئەگەر نایکەیت، رەئیی حکومەت وەردەگرین، فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەرکی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمە رەئیی خۆمان بەراستی ناتوانین سەحب بكەین، لەبەر ئەوەی بە كۆبونەوەی لیژنە ئەو رەئیەمان داوە، بەڵام ئەوە هەر تەشدیدی تێدا نیە، ئێمە لێرە كە كردمان بە شەش مانگ، یەعنی هەندێك جەرائم هەیە بۆ نموونە مادەی (432) لە قانونی عقوبات دەڵێت: (كل من هدد بالقول او الفعل)، هەتاكو ئاخیری، دەڵێت:(یعاقب بالسجن لمدة لاتزید عن سنة واحدة)، یەك ساڵ، لەو مەسەلەی زیندانیەكە ئێمە كەم ترمان كردووەتەوە، مەسەلە لێرە هەر تەشدیدەكەی تێدا نیە بەتەنها، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ئەزانی چۆنە كاك سەردار نەصی ئەو موفتەرەحەی لیژنەی ناوخۆیی، ئەگەر بەرەئیی ئێوە بێت مەعنای وایە هەر تاوانێك كە لەویاسایە هەیە هەردووكیان ئەبێت عقوبەتدا، پارەكەیش وزندانێكەیش، هیچ تەقدیرێك بۆ حاكم نامێنێت تەقدیر بكات كە ئەوە زیندانی ناوێت، مومكینە وەكو عەرزم كرد یەكێك تەلەفۆنێكی كردووە یان شەو درەنگێك ئیزعاجی كردووە یان جیهازەكەی بردووە، كە بچێتە لای حاكم بەپێی ئەو قانونە ئەگەر (احدى هاتین العقوبتین) رەنگە پارەكە بدات وتەنبیهی بكات، بەڵام ئەگەر (احدى) كەی تێدا نەبێت مەجبورە شەش مانگەكەیش بیخاتە سجنەوە، ئەوە توندە بەحەقیقەت، كاك سەعد رەئییت چیە؟ جەنابت.

بەڕێز سعد خالد محمد امین/وەزیری هەرێم بۆ كاروباری پەرلەمان:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من تەئییدی ئەو تەوزیحەی جەنابت دەكەم، بەراستی ئەو پێشنیارەی لیژنەی ناوخۆ زۆر توندە با لێی بگەڕێن، بەتایبەتیش هەندێ خراپ بەكارهێنان هەیە ئیحتیمالە زۆر ئەوە نەگونجێت بەو عقوبە قورسە، بۆیە تەئییدی ئەوە دەكەم لابدرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك سەردار فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەركی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

لەگەڵ جەنابی سەرۆكی لیژنەو جێگر تەبیعی قسەمان كردووە بەراستی رازین لەسەر سەحبەكەی، بەڵام هەر ئەمەوی تەنها ئاماژە بە تەشدیدی ئەو عقوبە بكەم، لەبەر ئەوەی ئەوە جانبی رەدعەوییە، مەسەلە ئەوەیە كە مەشاكیل زۆر بووە لەخراپ بەكارهێنانی مۆبایل، ئێمە كە ئەو یاسایەمان داناوە مەبەستمان ئەوەیە ببێتە رادع بۆ ئەوكەسانەی كە بەخراپ بەكاری ئەهێنن، بۆیە ئێمە لەگەڵ ئەو تەشدیدە بووین، بەڵام برادەران رازین لەسەر سەحبی، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

کەواتە ڕێککەوتن، ئەوە لیژنەی قانونی، بە تەعدیلی عقوبەکەی ئەوەی کەلە ساڵێکەوە بۆ شەش مانگ، فەرموو نازناز خان.

بەڕێز نازناز محمد عبدالقادر:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دووان لەئەندام پەرلەمانەکان مەسەلەی لەکاتی لێخوڕینی سەیارە کە ئەویش خراپە بۆ هەموو هاووڵاتیان، ئەگەر بکرێت دابنرێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

تێدایە، تێدایە، من یەك شت ئەڵێم ئەو قانونە وەکو باسیان کرد لەهەرێم جێ بەجێ دەکرێت، بەڵام ئەگەر کەسێك ئەگەر لەتەلەفۆناتی دەرەوەیش ئیسپات بوو لەسەری مومکینە حوکمەکە بدرێت، کە بێتە ناو هەرێم، یەکێك ئەگەر حوکمدرا ناوەکەی دەدرێتە هەموو ناوچە حدودییەکان کە بێتە ژوورەوە دەبێت عقوبەکەی جێ بەجێ بکات، وابزام کاك خلیل بوو ئیزافەیەکی کردووە، کاك شێروان ئەگەر سەیرێکی بکەن، دڵێت: (واخبار مختلقة تثیر الرعب)، لەسەتری سێهەم، ئەوەی کاك خلیل مەبەست لەوەدایە، چونکە ئێستا بەمۆبایل یان بە ئیمێڵ یەکێك دەتوانێت خەبەر بنێرێت بۆ یەکێکی تر، ئینجا هەندێ جار بەسوعبەت بێت، بەراست بێت، مەسەلەن دەڵێت یەکێکی زۆر نزیکی ئەو حادیسەی سەیارەی لێ قەوماو مرد، مومکینە کابرا تووشی سەکتەی قەلبی بێت، ئەوە بەکارهێنانێکی خراپە، بۆ ئەو ئامێرەی کە بەدەستەوەیەتی مەبەستی کاك خلیل ئەوەی من تێگەیشتم ئەوەیە، باشە لیژنەی یاسایی ئەوەیشی ئیزافە کرد، کاك عبدالرحمن فەرموو.

بەڕێز عبدالرحمن احمد رضا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دوو، سێ کەس پێشنیاری ئەوەمان کرد بکرێت بە دوو بڕگە، بڕگەی ا: فیعل، بڕگەی ب: عقوبەکان، سزاکان، ئەوە بۆ زیاتر ڕێکخستن، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك فرست دەڵێت شتی وانابێت، پێشتریش باسیان کرد کە جیاوازی هەیە، دەیخەمە دەنگەوە ئەو مادەیە بەو گۆڕانکاریەی کە لیژنەکان ڕێك کەوتن لەسەری بەو ئیزافەیەی کاك خلیلیش، کێ لەگەڵێتی؟ با دەستی بڵندکات، فەرموو، کێ لەگەڵیدا نیە؟ دووکەس، سێ کەس لەگەڵیدانیە، بەزورینەی دەنگ قەبوڵ کرا، بڕۆ بۆ مادەی سێ.

بەڕێز عبدالکریم ابو بکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مادەی سێهەم:

هەر كەسێك بەدەستی ئەنقەست ببێتە مایەی بەكارهێنانی تەلەفۆنی مۆبایل یان دەزگاو ئامێرێكی بەتەل، یان بێ تەل، یان ئەنتەرنێت، یان پۆستەی ئەلیكترۆنی، بۆ بێزار كردنی كەسێكی تر بەو حاڵەتانەی كە لەمادەی یەكەمی ئەم یاسایە هاتوون، ئەوە بەحبس سزادەدرێت بۆ ماوەیەك لەشەش مانگ كەمتر نەبێت و لەسێ ساڵ زیاتر نەبێت و بەغەرامەیەكی لە (750) حەفت سەدو بەنجا هەزار دینار كەمترنەبێت و لە (3000000) سێ ملیۆن دینار زیاتر نەبێت یان بەیەكێك لەو دووسزایە.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك سەردار فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەركی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمە پێشنیار دەكەین لەلیژنەی ناوخۆ كە دوو گۆڕانكاری بەسەر بێت یەكەم: حەدی ئەدنا لەسزاكە لەشەش مانگ بكرێتە سێ مانگ، دوو: لێرە باس لە ئیزعاج دەكەیت، دەبێت باسی ئەوە بكەین كە بەقەستی تێدا هەبووە، یەعنی زۆر جار هەیە تەلەفۆن بەغەڵەتی لێدەرێت، هەندێك پێی ئیزعاج دەبێت، بەڵام مەقسەدی نەبووە، ئەو قیاسە دەیگرێتەوە، بۆیە ئێمە پێشنیار دەكەین سیاغەكەی بەو جۆرە بێت: (یعاقب بالحبس مدة لا تقل عن ثلاثة اشهر ولا تزید علی ثلاثة سنوات، وبغرامة لا تقل عن سبعمائة وخمسون الف دینار ولا تزید علی ثلاثة ملایین دینار او باحدی هاتین العقوبتین، كل من استخدم احدی وسائل الاتصالات بقصد ازعاج غیره في غیر الحالات الواردة في المادة الاولی من هذا القانون)، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك رشاد ئێوە هیچتان هەیە لەسەر ئەو مادەیە؟.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

نەخێر، ئێمە هیچ مولاحەزەمان نیە لەسەر ئەو مادەیە.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمە دوو تێبینیمان هەیە، تێبینی یەكەم: ئێمە پشتگیری لیژنەی ناوخۆ دەكەین كە شەش مانگەكە بكرێتە سێ مانگ بۆ ئەوەی مونەسەق بێت لەگەڵ مادی پێشوو، تەنسیقێك هەبێت، شەش مانگ وسێ مانگەكە، ئەوە یەك، دوو: بەنیسبەت ئیزعاجەكە، ئێمە كە هاتین دەڵێین ئیزعاجێكی عەمدی بێت، واتا ئیزعاجی غەیری عەمدی ناگرێتەوە ئەگەر بەغەڵەت یەكێك یەكێكی تر داوا بكات لەمۆبایل، بەڵام ئیزعاجەكە

مەسەلەن بەعەمدی پێنج، شەش جار تەلەفۆنی بۆ بکات، رەنگە ئەوە دەبێتە عامیلی ئیزعاج وەبەبێ ئەوەی دەنگی هەبێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك فرست مولاحەزەیەکی بەجێی هەیە دەڵێت: ئەو مادەیە ئیزعاجە وەکو ئەوەی یەکەم نیە، لەبەر ئەوەی عقوبەکەی سێ ساڵەکەی زۆرە، ئێستا ئەو مادەیە هەردوو لیژنەو لیژنەی شارەوانیش وماڤی مروڤیش مانیعیان نیە، کاك رشاد مودەکە ببێتە ساڵێك پێت باشە؟ هەر چوار لیژنەکە ئیتیفاقیان کرد کە مودەکە حەدی ئەدناکەی ببێتە سێ مانگ، و حەدی ئەعلاکەی ببێتە ساڵێك، وە ئیزعاجەکەیش کەلیمەی عەمدەنیشی لەسەر بنووسرێت، کاك خورشید فەرموو.

بەڕێز خورشید سلیم شێرە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێم وایە ولەراپۆرتی لیژنەی ناوخۆیش هاتووە، بۆ زیاتر کۆنترۆڵ کردنی مۆبایل و ئامێرەکانی تر، ئێستا خۆشك وبرایان باسیان کرد کە سیم کارت لەبازاڕ دەفرۆشرێت، پێشتر نیزامی تەلەفۆناتی نۆڕماڵ کە لەماڵان هەبوو تەسجیل دەکرا بەموافەقەو کۆمەڵێك ئیلتیزامات هەبوو، چەندین شوێن هەموو کە دەبوایە موافەقەتی لێ وەرگرێت هەتا ئیجازەی تەلەفۆنەکەت دەدرایە، ئەگەر بیشی فرۆشتایە دیسان دەبوایە بەموافەقەتی جیهاتی موختەس بیفرۆشرایە ئەو تەلەفۆنە و، لەسەر ناوی لادەکەوت، ئێستا بەهەزاران تەلەفۆن و سیمکارت لەبازاڕ دەفروشرێت، نازانی ناوی کێیە، بۆیە من ئیقتیراح دەکەم ئەوەی کە لیژنەی ناوخۆ داوای کردووە هیچ سیم کارتێك بەبێ شروت نەفروشرێت وە ئەوەی داوای دەکات نەیدرێتێ، بەکۆمەڵێك شروتی قانونی بیدرێتێ، ساحیب شەریکە پێت بیفرۆشێت، وە ئەگەر من ئەو سیم کارتەم کڕی حەقی ئەوەم نەبێت بیفرۆشم، تا موافەقەی ئەوان وەرنەگرم و لەسەر ناوم نەسرێتەوە وبەناوی ئەوی دەیکڕێت بنووسرێت، چونکە تەلەفۆن هەیە بیست ناوی کردووە، بیست دەستی کردووە، جەریمەی پێدەکرێت و نازانی بەدەستی کێیە، لەبەر ئەوەی ئەوە نوقتەیەکی ئەساسییە بۆ ئەوەی خاوەن جەریمە یان خاون موخالەفەکە بدوزرێتەوە، تەلەفۆن هەیە دە دەستی کردووە، تۆ یەقەی کێ دەگری؟ ئەوە نوقتەیەکی زۆر موهیمە، جەنابی سەرۆك ئەبێت حیسابی بۆ بکەی، کە من وەرم گرت دەبێت کۆمەڵێك شروتم هەبێت کە حەقی فروشتنیشم نەبێت بەبێ موافەقە، کە فرۆشتیشم لەسەر ناوی من نەمێنێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

وابزانم مادەیەك هەیە لەلای لیژنەی قانونی ئەو تەفسیلاتەی کە جەنابت باست کرد تێدایە، کاك ئارام فەرموو.

بەڕێز ئارام رسول مامند:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەم مادەیە زیادە، بەراستی ئێمە ئەگەر تەماشای فەلسەفەی دارِشتنی ئەم یاسایە بکەین، کە چەند جاریش جەنابت ئیشاراتت پێیدا، ئەمە بۆ هۆشیارکردنی خەڵکە بەتایبەتی ئامێرەکانی راگەیاندن کە چەند ساڵێکە هاتوونەتە کوردستان، من پرسیاردەکەم ئێمە خەڵك بۆ ئەوە هوشیار دەکەین هەرچی هات ملی بگرین و بیخەینە سجن، ئایا سجنەکانی ئێمە شوێنی چاکسازین کە خەڵکی لێ چاك ببێت؟ بەراستی من چاوەڕوانم دەکرد کە نوێنەری حکومەت لەو مەسەلەیە دیفاع بکات، ئێمە ناکرێت سجنەکانی خۆمان پڕکەین لەخەڵك، سبەینێ ئەگەر رۆژنامەنووسێك دوو جار تەلەفۆن بۆ نەفەرێك بکات، کابرا دەڵێت والله ئیزعاجی کردم، کۆمپانیایەك دوو ریکلام بۆ نەفەرێك بنووسێت دەڵێت والله ئیزعاجی کردم، بەراستی ئەوە مەتاتییە، من داوا دەکەم، یەکەم: ئەو مادەیە لابدرێت، دووهەمیین: ئێمە با رەچاوی ئەوە بکەین کە وڵاتە دیموکراتخوازەکان وپێشکەوتووەکان سجن، حەبس کردن ئاخر عقوبەیە، با ئێمە نەیکەینە ئەوڵین عقوبە، ئێمە ئەگەر تەوعیە، ئەگەر بۆ هوشیارکردنەوەیە بابیر لەغەرامە بکەینەوە زیاتر نەك تەنها سجنەکانمان پڕکەین، باشە ئێمە ناپرسین چ ئەرکێك لەسەر حکومەت دەکەوێت؟ هەر کەسێك کە سێ مانگ، یان شەش مانگ، یان پێنج ساڵ سجن بکرێت، بەراستی من داوا دەکەم خوشك وبرایانی بەڕێزی ئەندامانی پەرلەمان لەو مەسەلەیە با تۆزێك بەشێوەیەکی فراوانتر باسی بکەین و داوایش دەکەم ئەو یاسایە مودەی بۆ دابنرێت، لەبەر ئەوە من پێم وایە سەردەمێك دێت لەم پەرلەمانە خەڵکێك بەئێمە دەڵێت بەچ بیرکردنەوەیەك ئەم یاسایە بەو تەشدیدە و ئەو عقوباتە دانراوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

چرۆ خان فەرموو.

بەڕێز چرۆ علی حمە امین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەراستی من لەمادەکەی دیکەدا بۆیە دەنگیشم بۆی نەدا، چونکە زۆر لەگەڵ مولاحەزەکەی کاك فرست بووم، ئێمە وتمان (باحدی هاتین العقوبتین) لابدرێت، دوایی بەڵی سەحب کرا، موشکیلەنیە، بەڵام کاغەزێکیشم نارد بۆ کاك شێروان، ئەبوایە غەرامەکە زیاد کرایە، بەڵام لەبەر ئەوەی زیادنەکرایە لێرەدا من بەمەعقولی نازانم یەکێك سەبارەت بە زەرەری ئەخلاقی یان مەسەلەن جاری واهەیە باری خێزان ئەشێوێنێ، زۆر شتی تر کە لەمادەی یەکەمدا بووەتە هۆی یەك ملیۆن بۆ پێنج ملیۆن، بۆ لێرە (700) هەزار بۆ سێ ملیۆن، یەعنی فەرقەکە زۆر زۆر کەمە بەنیسبەت فەرقی بابڵێین کارەکە، کارەکە کە کەسەکە ئەنجامی ئەدات فەرقەکە زۆر زۆر کەمە، لێرەدا مادام لەوێ زیاد نەکراوە با لێرەیش کەم کرێتەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك طلعت فەرموو.

بەڕێز طلعت خضر سیف الدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من تەئکید لەقسەکەی خۆم دەکەم کە پێشتر کردم، لێرە عەمدەن هاتووە لەو مادەی، پێویستە ژمارەی تەلەفۆنەکە لەو کابرا وەرگیرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك کریم فەرموو.

بەڕێز کریم بحری عبداللە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەر لەوەی قسەکانم بکەم من گلەییەکم هەیە لەسەرۆکایەتی، من وەك ئەندامی لیژنەی یاسایی مافی خۆمە رەئی یاسایی بدەم لەسەر مەسەلەکان، کاتێك کە مەسەلەکە زۆر قوڵ دەبێتەوە لەناو لیژنەی یاسایی و لەناو ئەندامانی پەرلەمان لەوەدا ئەوەم هەیە، ئەگەر دەستیش بڵند بکەم، قسە بکەم لەگەڵ لیژنەی یاسایی، یەك راست دەڵێن ئەوە تۆ ئیمزات کردووە لەسەر راپۆرتەکە بۆت نیە قسە بکەی، ئەگەر وابێت من لەمەو دوا هەموو جار من دەستم بڵند دەکەم و تەوقیع ناکەم لەسەری، بەراستی ئەگەر مەجال نەدرێت قسە بکەم، برادەرانی منیش و پێش ئێستاش برادەری تریش ئیزن دراوە کە قسە بکات، موزوعەکە تەنها ئەوەیە من تەئییدی ئەوە ئەکەم کە ئەو مادەیە زیادە، لەبەر ئەوەی، ئەوەی لەو مادەیەدا هاتووە، من پێم وایە ئەوەی ئەو حاڵەتانەی لەو مادەیەدا دیاری کراوە علی سبیل المثالە، نەك علی سبیل الحصر، بۆیە مەسەلەی ئیزعاجیش دەتوانێت لەوێ بگرێتەوە بە بێ ئەوەی لێرەدا ئەو مادەیەی بۆ زیاد بکرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك کریم حەزئەکەم جەوابی جەنابت بدەمەوە، سێ ئەندامی لیژنەی یاسایی، سەرۆك و جێگرەکەی و موقەریرەکەی لێرە دانیشتوون، جەنابت دەتوانیت ئەگەر زۆر مولاحەزاتت هەیە داوا بکەی لەجیاتی یەکێکیان بێیت لێرە دابنیشێ، دووهەمیش خۆم ئیقتیراحم بۆ جەنابت کرد هەر مادەیەك وەکو ئەندامی لیژەی یاسایی پێت وایە، مولاحەزەت هەیە، دواتر بۆت دێت مولاحەزەکە، پێشتر ناوت بنووسە، ئەگەر هیچتیش نەبوو بڵێ قسەکانم کرا، ئەگەر ناوت نەنووسرێت دوایی ئەندامانی تر گلەییم لێدەکەن ،ئەگەر بەتەنها دەنگ بدەم بەتوو، لەبەر ئەوەی فەقەت ئەندامی لیژنەی یاساییت، ئەوەی مولاحەزەی گرنگەو هاتووە ئەوەی کاك ئارامە، دەڵێت ئەو مادەیە زیادەو کاك کریمیش پشتگیری لێدەکات، کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من ئەو مادەیەی کە پەیوەندی بەئیزعاجەوە هەیە، بەراستی لەخۆمانەوە نەمان هێناوە بەڵکو لەقانونی عقوباتیش هەیە و لە مادەی (363) هەر وەکو د. رۆژان ئیشارەتی پێدا، ئێمە بەنەزەری ئیعتیبارمان

وەرگرتووە کە عقوبەکەی لەساڵێك کەم تر نیە، وە غەرامەیش لەسەد دینار کەمتر نیە یان بەیەك لەو عقوبەتانەی کە ئیشارەتی پێدرایە، بەڵام ئێمە لێرە رەنگە عقوبەکەمان تۆزێك زیادکرد بێت، چ بەنیسبەت غەرامە چ بەنیسبەت حەبس، بۆیە ئێمە لەگەڵ ئەوەدا نین کە ئەو مادەیە ئیلغا بکرێت، بەڵکو زەروریە، ئەو مادەی تێدایە ئامیرەیە، تازە هاتووە عقوبەیەك و یاسایەکی تازەمان بۆی داناوە، بۆیە ئێمە پێمان وایە زەروریە ئەو مادەیە بمێنێتەوە، ئەوەی کاك خورشید ئیشارەتی پێی دا بەنیسبەت سیم کارتەکان، ئێمە مادەی تایبەتیمان هەیە هەر وەکو ئیشارەتمان پێی کرد، جگە لەوەیش موستەلەحێکمان بەکارهێناوە ناویمان ناوە، (الحائز غیر المشترك، من هو الحائز غیر المشترك)؟ حائزی غەیری موشتەرەك بەنیسبەت ئیعادەی نەزەر لەوەزعەکەی بکرێتەوە، ئەو کەسەیە یان ئەوەتا سیم کارتی کڕیوە لەو شەریکە بە بێ ئەوەی مەعلوماتێك بداتە شەریکە، ئەوە دەفتەر نفوسی، ئەوە مەعلوماتە بەپێی شەخصی خۆیەتی، یان ئەوەیە لەیەکێکی کڕیەتەوە، ئەو کاتی خۆی لەشەریکەی کریەتەوە، ئێستا حائیزێتی، بەڵام موشتەرەك نیە، سەقفێکی زەمەنیمان داناوە لەمادەیەکی تر دوایی ئیشارەتی پێدەدەین بۆ ئەو مەسەلەیە و، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك عونی فەرموو.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

کاك ئارام دەڵێت مەبەست لەیاساکە هۆشیارکردنەوەیە، نەخێر تەنها هۆشیارکردنەوە نیە، بەڵکو زەبرو رەدعیشە، خاڵێکی تر ئێمە لەموجتەمەعی ئەوروپا ناژین کاك ئارام، ئێمە لەکوردستان دەژین و زۆر باش ئاگامان لە کۆمەڵگای کوردستان و ئەو تەتەوراتانەی هەیە کە وای کرد، ئەوروپا بیست ساڵە ئەوانەی هەیە، بەڵام ئێمە لەهەنگاوی یەکەمین، هەزارمەشاکلمان بۆ روودەدات، مەبەست لەیاساکە زیاتر ئەوەیە چارەسەرکردنی کێشەکانی کوردستان بکەین، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کە واتا هەر سێ لیژنەکان لەبەر ئەوەی کاك کریم پشتگیری لەقسەکانی کاك ئارام کرد، کاك ئارام ئەگەر موقتەرەحەکەت سەحب ناکەیت دەیخەمە دەنگەوە، فەرموو کاك ئارام.

بەڕێز ئارام رسول مامند:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

نەخێر سەحبی ناکەم، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك ئارام ئیقتیراحی کرد کە ئەو مادەیە زیادەو کاك کریمیش پشتگیری لێ کرد، بەڵام هەموو لیژنەکان دەڵێن لێرە زەروریە، کێ لەگەڵ موقتەرەحی کاك ئارام و کاك کریمە؟ بادستی بڵندکات، تەنها چوار کەسی

لەگەڵدایە، مەعنای وایە هیچ، وابزانم گۆڕانکارییەکەی کە بەسەردا هاتووە تەنها عقوبەکەیە، کە لەسێ مانگ هەتا سێ ساڵە، بووەتە یەك ساڵ، یەعنی سێ مانگ و لەساڵێکیش زیاتر نەبێت، مادەکە بەو گۆڕانکاریە دەیخەمە دەنگەوە، کێ لەگەڵێتی؟ با دەستی بڵندکات، فەرموون، کێ لەگەڵێدا نیە؟ بەزۆرینەی دەنگ قەبوڵ کرا، تەنها سێ کەس لەگەڵیدا نەبوون، بۆ مادەی سێ کە بووەتە چوار، فەرموو.

بەڕێز عبدالكريم ابوبكر مصطفى:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مادەی چوارەم: ئەگەر ئەو کردەوەی لەمادەکانی یەکەم و دووهەمی ئەو یاسایەدا هاتوون تاوانێکی لێ کەوتەوە ئەوە ئەو کەسەی بووەتە هاوکاری کارەکە بەبەشدار لەتاوانەکەدا دادەنرێت و هەمان سزای تاوانەکەی بەسەردا دەسپێنرێنێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سەردار فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە هیچ تێبینیەکمان نیە، تەنها تێبینیەکی خۆم هەیە، ئەویش: ويعاقب بالعقوبة المقررة للجريمة المرتكبة، پێم وایە زیادە، تەحسیل حاسیلە بەپێی مادەی (48)ی قانونی عقوبات، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

مولاحەزەکەت بەجێیە، کاك رشاد فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهيم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لەگەڵ دەقی مادەکەین، هەر وەکو خۆی بمێنێ، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شێروان ئەو رەئیەی کاك سەردار کە (ويعاقب) دەڵێت زیادە، رەئیتان چیە؟.

بەڕێز شێروان ناصح حيدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بوونی ئەوە زۆر زۆر موهیمە، چونکە مەسەلەی شەریك لەقانون هاتووە، شەریك کێیە بەراستی؟ بەلام ئێستا زەروریە ئەوەی تێدا بێت و هیچ لەمەسەلەکەیش ناگۆڕێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سەردار فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

شەريك لەجەريمە، لەمادەی (48) ئەگەر ئيجازەم بدەيت توزێك تەوزيح بدەم لەسەر ئەوە، لەمادەی (48) قانونی عقوبات هاتووە دەڵێت: (من حرض على ارتكابه فوقع بناء على هذا التحليل، من اتفق مع غيره على ارتكابه فوقعت بناء على هذا الاتفاق، من اعطى الفاعل سلاحا او الات او اشياء اخرى مما استعمل في ارتكاب الجريمة مع علمه بها او ساعده عمدا باي طريقة اخرى في اعمال استهدف ارتكابها)، ئەو پێشنيارەی ئەوەی لەقانون هاتووە بەراستی ئەوەيش ئيعتبار دەكرێت بەشەريك، كە ئعتيبار كرا بە شەريك يەعنی ئيزافە دەكرێت لەسەر ئەو مادەيە، لەمادەكانی داهاتوو (يعاقب الشريك) لەمادەی (50) دوهەم: (يعاقب الشريك بالعقوبه المنصوصه عليها قانونا ولو كان فاعل الجريمه غير معاقب بسبب عدم توافر القصد الجرمی)، لەيەكەميش هاتووە دەڵێت: (كل من ساهم بوصفه فاعلا او شريكا في ارتكاب الجريمة يعاقب بالعقوبة المقررة لها)، ئەوە هاتووە بۆيە دەڵێم تەحصيل حاصيلە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

خۆی راستە تەحصيل حاصيلە كاك سەردار، بەڵام ئەگەر لێرە تەئكيدی بكەی، تەئكيد زەرەری هيچ نيە، كەس قسەی هەيە لەسەر ئەو مادەيە كە ليژنەكان لەسەری موتەفيقن، دەيخەمە دەنگەوە، كێ لەگەڵێتی؟ بادەستی بڵندكات، فەرموون، كێ لەگەڵيدا نيە؟ بەكۆی دەنگ ئەو مادە قەبوڵ كرا، بۆ مادەی چوارەم كە بوەتە مادەی پێنجەم، فەرموو.

بەڕێز عبدالكريم ابوبكر مصطفى:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

مادەی پێنجەم: بۆ مەبەستەكانی پيادەكردنی حوكمەكان ئەم ياسايە، ئەگەر ئەو كەسەی يەكێك لەو تاوانانە ئەنجام بدات كە لەمادەكانی يەكەم و دووهەمی ئەم ياسايەدا هاتوون، كارمەندی هێزە چەكدارەكان بوو يان لەهێزی ئاسايشی ناوخۆبوو يان لەوانەبوو فەرمانی فەرمی خۆی بەكار هێنا لە ئەنجامدانی تاوانەكە يان بەپێی فەرمانەكەی يان پيشەكەی ئاگاداری نهێنی تايبەتی يان خێزانی كەسانی ديكە بوو، ئەوە دەبێتە هاوكار بۆ ئەوەی سزای توندتری بەسەر بچەسپێندرێ.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك عونی فەرموو.

بەڕێز عونی كمال سعيد بزاز:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

المادة الخامسة:

يعد ظرفا مشددا لاغراض تطبيق احكام هذا القانون مرتكبي احدى الجرائم الواردة في المادتين الاولى والثانية اذا كانوا من افراد القوات المسلحة او قوى الامن الداخلي او ممن يستغل صفة رسمية او من المطلعين على الاسرار الشخصية او العائلية للافراد بحكم وظائفهم او مهنتهم.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

کاك سەردار فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەركی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمە لەلیژنەی ناوخۆ پێشنیاری ئەوە دەكەین (افراد القوات المسلحه وقوى الامن الداخلی) بە زەرفی موشەدەد دانەنرێت، لەبەر ئەوەی بەڵكو ئەو زەرفە تەشدیدە بۆ قەناعەتی حاكم و زروفی جەریمەكە بمێنێتەوە، تەنها ئێمە لێرە پێشنیار دەكەین كە سیغەی مادەكە بەو شكڵەی بێت: (كل من نشر او اشاع مضمون اي اتصال بواسطة شبكة اتصالات عامة او خاصة او رسالة هاتفية اطلع عليها بحكم وظيفته او قام بتسجيلها دون سند قانوني يعاقب بالحبس مدة لاتقل عن سنة ولا تزيد عن خمسة سنوات وبغرامة لاتقل عن مليون دينار ولاتزيد على خمسة ملايين دينار)، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

هەموو ئەو تەلەبەو خوێندكارانە بەخێربێن سەر چاو، بەخێربێن، كاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمە لەگەڵ دەقی مادەكەین و ئێمە لەكۆمەڵگایەك دەژین هەر وەكو هەموو لایەكمان دەزانین رەنگە هەندێك بەرپرس یان هەندێك وەزیفە هەیە ئەو شەخسە ئیستیغلالی وەزیفەكەی دەكات بەبیانووی ئەوەی كە بەرپرسێكە، تەلەفۆن دەكات، بەپێی مادە یەك و مادە دوو رەفتار دەكات بەحوكمی ئەوەی وەزیفەكە هین خۆیەتی، بۆیە ئێمە لەگەڵ ئەوە داین بەراستی كە حەدێكیش بۆ ئەوانە دابنرێت و ئەوەی لەمادەكە هاتووە ئێمە پشتگیری دەكەین بەو شێوەی كە هاتووەو، ئعتیباری دەكەین بەزەرفێكی موشەدەد، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك رشاد فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەهەمان بۆچوون، ئێمە پشتگیری لەبۆچوونەكەی لیژنەی یاسایی دەكەین، مادەكە بەشێوەی خۆی بمێنێتەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك كرخی فەرموو.

بەڕێز كرخی نجم الدین نور الدین:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمەیش هەر لەمونتەڵەقی ئەوەی کە دەبێت وەکو لیژنەی مافی مرۆڤ دیفاع لەحقوقی هاووڵاتیان بکەین، بۆیە لەگەڵ دەقی مادەکەین و ئەو زەرفە موشەدەدە بمێنێت باشترە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەس قسەی هەیە لەسەر ئەو مادەیە، ناوتان دەنووسم باشە، کاك محمد حکیم فەرموو.

بەڕێز محمد حکیم جبار:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

هەر بۆ لیژنەی یاسایی ئەوە ببێتە مادەی دوو وسێ نەك یەك و دوو، مادەیەکمان زیاد کرد من یەك پێشنیارم هەیە زیاد بکرێت ئەو (من استخدم وسائل الغیر، یەعنی اجهزة الغیر) وەکو بۆ دوو، سێ، مۆبایلێکی کەسێکی تری دەست دەکەوێت تاوانی پێ ئەنجام دەدات، ئەوەیش باحوکمەکەی موشەدەد بێت، چونکە ئستیغلالی دەکات، دوو، سێ سەعات مۆبایلەکەی لێ بزر دەبێت لەو کاتەدا شتێکی خراپی پێ ئەنجام دەدرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سارا خان فەرموو.

بەڕێز سارا خضر پیرۆت:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لێرە باس لە توند کردنی سزاکە دەکات بۆ هەر ئەو تاوانانەی مادەی یەکەم و مادەی دووهەم، بەڵام لەمادەی یەکەم باسی ئەوە کراوە نهێنی کەسایەتی، ئەوانەی نهێنی کەسایەتی دەدرکێنن، بەرای من ئەو دێڕە زیادە، یەعنی ئەوانەی نهێنی کەسایەتییەکان دەدرکێنن یان نهێنی خێزانی هەر بۆ یەکەم دەگەڕێتەوە ئەوەیان، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شوقی فەرموو.

بەڕێز شوقی حسین ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێم باشە ئەو مۆزەفانەی کە لەکۆمپانیاکانی ئیتیسالات کاردەکەن، ئەوانەیش زەرفی موشەدەد بیانگرێتەوە، چونکە زۆر جار بەبێ ئەوەی کۆمپانیاکە ئیشارەتی پێنەدراوە، (بحکم وظائفهم)، مومکینە هەندێ شت هەیە بەقەراری قەزائی مەعلوماتی لەسەر هەبێت وبڵاوی دەکاتەوە، با کۆمپانیایەکان بە تەواوی ئیشاراتی پێ بدرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

خۆی ئەوە زۆر بە دەقیقی داڕێژراوە ئەو مادەیە، هەمووی دەگرێتەوە ئەوەی کە لەکۆمپانیای مۆبایلیش ئیش دەکات، (بحکم وظائفهم او مهنتهم)، کەوات وت هەمووی دەگرێتەوە، ئەو قسەی کاك محمد حکیم

ئەوە جوملەیەکە، کە هەندێ کەس مۆبایلی یەکێکی تر وەردەگرێت و ئیستیغلالی دەکات و هەندێ شتی پێدەکات مومکینە خاوەنەکەی ئاگای لێنەبێت، ئەوەیش موشەدەد بێت لەسەری، جا کاك سەردار ئەگەر رەئیەکەی تەئیید دەکەیت، فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە سەحبی موقتەرەحمان دەکەین و تەئییدی رەئی لیژنەی یاسایی دەکەین، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

پێم باشە ئەو رەئیەی کاك محمد حکیم جێی بکەنەوە کاك شێروان، کەواتا ئەو مادەیە جارێکی تر کوردیەکەی بخوێنەوە پێش ئەوەی بیخەمە دەنگدان بۆ ئیزافەکەی کام محمد حکیم، فەرموو.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مادەی پێنجەم: بۆ مەبەستەکانی پیادەکردنی حوکمەکان ئەم یاسایە، ئەگەر ئەو کەسەی یەکێك لەو تاوانانەی ئەنجام بدات کە لەمادەکانی یەکەم و دووهەمی ئەم یاسایەدا هاتوون، کارمەندی هێزە چەکدارەکان بوو یان لەهێزی ئاسایشی ناوخۆ بوو یان لەوانەبوو فەرمانی فەرمی خۆی بەکارهێنا لە ئەنجامدانی تاوانەکە یان بەپێی فەرمانەکەی یان پیشەکەی ئاگاداری نهێنی تایبەتی یان خێزانی کەسانی دیکە بوو، ئەوە دەبێتە هاوکار بۆ ئەوەی سزای توندتری بەسەر بچەسپێندرێ.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئیزافەی بکە کاکە یان ئەو کەسەی کە مۆبایلی یەکێکی تر بەکار دەهێنێت، بەڵی کاك شێروان.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

خۆی ئەوەی رەقەمەکە بەناوێتی ئەو مەسئولە بەراستی لەو تەسەروفە، چۆن ئەو مۆبایلەی دەکەوێتە دەستی ئەو، بەراستی ئەوەی لە نەتیجەی تەحقیقات دیار دەکەوێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەویش شەریکە کاکە، باسی شەریکمان کرد، ئەگەر ئیسپات بوو لای حاکم کێیە، بەعەکسەوە تەشریعەکە زۆر زەروریە، کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لەگەڵ شەریکین، ئەوە هیچ ئەوە مادەیەکی تایبەتمان بۆی داناوە، ئەوە مەوزوع نیە، بەڵام بەعزێ مۆبایل هەیە بەناوی شەخسێکە و کابرا ئاگای لێنیەو دەیبەن، ئەوە یەك، یەعنی ئەوە مەحکەمە تەحقیق دەکات بەراستی، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ئەوە ئیزافە كە، دەڵێت: (او استعمل جهاز غیره للقیام باحد الافعال المذكورة اعلاه)، چونكە ئەو موفتەرەحە بۆچی بەجێیە؟ لەبەر ئەوەی تەلەفۆن یان مۆبایلی یەكێكی تر وەرئەگرێت وە ئەو كارە ناقانونیانە دەكات، دوو جەریمەی هەیە، یەكێكیان، وەكو باسمان كرد و دەنگمان بۆدا، جەریمەك كە ئیزعاجەكەیە، دوهەمیان، ئەوەیە كە دەیەوێ ئەو تاوانە بخاتە سەر خاوەن تەلەفۆنەكە، خیانەتی ئامانەتیشی تێدایە ئەوە، كەواتا دەبێت سزاكەی موشەدەد بێت، دەیخەمە دەنگەوە ئەو مادەیە لەگەڵ ئەوە ئیزافەیە، كێ لەگەڵێتی؟ بادەستی بڵند بكات، كێ لەگەڵدا نیە؟ بەكۆی دەنگ قەبوڵ كرا، بچۆ بۆ مادەی پێنج كە بۆەتە مادەی شەش.

بەڕێز عبدالكریم ابوبكر مصطفى:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

مادەی شەشەم: رێگە لەوانە ناگیرێت كە، یەك لەو تاوانانەی مادەكانی دووهەم و سێهەمی ئەم یاسایەدا هاتوون دەرحەق كراوە، ئەگەر ویستیان سەردانی دادگای شارستانی بكەن و داوای ماڤ قەرەبوو كردنەوە بكەن.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

رەئی لیژنەی یاسایی چیە؟ كاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمە لەگەڵ دەقی مادەكەین، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك سەردار فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بۆزۆ هەركی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمە پێشنیار دەكەین سیاغەكەی بەو شێوازە بێت: لاتحول المواد السابقة دون حق المتضرر في المطالبة بالتعویضات والحق الشخصي عن اية مخالفات لاحكام هذا القانون، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك كەرخی فەرموو.

بەڕێز كرخی نجم الدین نورالدین:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمە هەروەکو لە ڕاپۆرتەکەماندا هاتبوو، (لایمنع من)، بگۆڕدرێت، بە(یحق لمن)، ئەوە هەموو موشکیلەکە چارەسەر ئەکات، صیاغەکەش باشتر ئەبێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لیژنەی شارەوانی فەرمووو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە پشتگیری لەماددەکە ئەکەین هەروەکو خۆی کەهاتووە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لیژنەی یاسایی صیاغەکەی لیژنەی ناوخۆی بەدڵە، ئەگەر بیکەن بەکوردی و کەس مولاحەزەی لەسەری نەبێت، ئەوە شتێکی باشە، کاك عادل فەرمووو.

بەڕێز عادل محمد امین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە داوای تەعویزدا خۆمان ئەزانین، مەبدەئێك هەیە، ئەڵێت(جزاء وقف المدني) یەعنی پێویستە لێرەدا، ئەم دەقە ساغ بکەینەوە، بڵێین ئەو کەسەی کەوا تاوانەکەی لەسەر ساغ ئەبێتەوە، یەعنی ئەگەر تاوانەکە ساغ نەبێتەوە موجەڕەد تاوان کرابێ، حەقی نیە موراجەعەی تەعویز بکات، ئەبێ بنووسین ساغ بووەتەوە، تاوانەکە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەگەر مەحکەمە قەراری نەدابێت، حەقەکەی لە کوێ ئیکتیساب ئەکات، کوردیەکەی مامۆستا کاکە، نەصەکەی کاك سەردار بکەن بەکوردی و بیخوێننەوە، باشە کاك فرسەت ڕەئی وایە ئەو ماددەیە زیادە، با ڕەئی خۆی شەرح بکات، فەرمووو.

بەڕێز فرست احمد عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مەوزوعی تەعویز، ئەگەر یەکێك زەرەر لە جەریمەیەك ببینێت، ئەوە مەبدەئە لەقانون موحتاج بەوە ناکات، ماددەیەکی تر دابنێین، لەبەر ئەوە من ئەڵێم ئەو ماددەیە زیادە، ئەگەر وەکو خۆشی بمێنێت، ئاخر شت حەزف بکرێت، چونکە موتەزەڕڕ حەقی هەیە، لەمەحکەمەی جەزائیش داوای تەعویز بکات، لە مەدەنیش داوا بکات، داعی نیە، من لێرە جیاوازی بکەم، لەنێوان مەحکەمەی مەدەنی و مەحکەمەی جەزائی، بەس ڕەئی خۆم ئەوەی یەکەم، ئەڵێم کو ماددەکە زیادە، چونکە مەبدەئێك و قاعیدەیەکی قانونی هەیە، لەو مەسەلەیە، هەر یەکێك زەرەر لە جەریمەیەك ببینێت، حەقی تەعویزی مەعنەوی و ماددی هەیە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من تەئیدی ڕەئیەکەی برای بەڕێزم کاك فرسەت ئەکەم، چونکە ئێمە مەبدەئێکمان هەیە، دەڵێت، (الجزاء یقف المدني) ئەوە بۆ هەرتاوانێك و هەر تەعویزێك بەکار دێت، لێرەش تاوانێك و تەعویزێك هەیە، زۆر تەبیعیە ئەو مەبدەئە ئەیگرێتەوە، بۆیە پێویست ناکات تەئکید بکرێتەوە لێرە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرەحی کاك فرسەت موقتەرەحێکی تازەیە، لیژنەی قانونیش پشتگیری لێ ئەکات، ئەڵێن ئەو ماددەیە زیاد با ئیلغا بکرێتەوە، کێ لەگەڵ ئەو موقتەرەحەدایە بادەستی بڵند بکات تکایە؟ کێی لەگەڵدا نیە؟ بەکۆی دەنگ ئەو ماددەیە ئیلغا کرا، فەرموو کاك شێروان.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێش ئەوەی ئێمە بچینە سەر ماددەی شەشەم، هەندێك ماددەی ئیزافیمان هەیە، ئەگەر مەجالمان پێبدەن ماددەکان ئەخوێنینەوە، دوایی لەلایەن لیژنەکانی پەرلەمان و ئەندامانی پەرلەمانەوە، چ تێبینیەکیان هەبوو، بەپێی ئەوە ئێمە ئەچینە دوای، ئەگەر ئێستا مەجالمان بدەیت ماددەکان ئەخوێنینەوە، یەك لەماددەکان ئەوەیە، هێشتا رەقەممان بۆ دانەناوە، بەلاَم ئەگەر پەسەندتان کرد، دەبێتە ماددەی ڕەقەم شەش.

المادة السادسة:

على شركات الاتصالات العاملة في الإقليم اتخاذ ما يلي:-

أولاً: تسجيل بطاقة الموبايل الالكترونية وأجهزة الاتصالات الالكترونية والهواتف النقالة الأخرى الصادرة منها قبل نفاذ هذا القانون باسم الحائز غير المشترك وذلك خلال مدة ستة أشهر من تاريخ نفاذه وإلغاء بطاقة الحائز الذي يتخلف عن مراجعة الشركة خلال تلك المدة.

ثانياً: تقديم أية معلومة متعلقة ببطاقة الاشتراك والمشترك إلى المحكمة المختصة عند الاقتضاء.

ثالثاً: تعاقب الشركة المخالفة للفقرتين (أولاً وثانياً) من هذه المادة بغرامة لا تقل عن خمسة عشر مليون دينار ولا تزيد على خمسون مليون دينار. ئەوە یەکێك لەو ماددانەیە، کە ئێمە پێشنیارمان کردووە، دوا ڕەئیش ڕەئی ئێوەو لیژنەکانی پەرلەمانە، بەنیسبەت ئەو ماددەیەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوەی کاك خورشید کردی ڕەئی حکومەت لەسەر ئەو ماددەیە کاك سەعد فەرموو.

بەڕێز سعد خالد محمد امین/وەزیری هەرێم بۆ کاروباری پەرلەمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە سەد دەر سەد تەئیدی ئەوە ئەکەین، چونکە بەبێ بوونی ماددەیەکی ئاوا، قانونەکە زۆر ناتەواو ئەبێت، بەشێکیش لەو حاڵەتانەی کە ئێستا هەیە، ئەو تاوانانەی کە ئەکرێت، ئەو مەشاکیلە ئیجتماعیە گەورانەی کە لەسەرینی خراپ بەکار هێنانی مۆبایل دروست ئەبن، نەتیجەکەی ئەوەیە، واتە ئەو ژمارانەن کەتەسجیل نەکراون، لەلایەن کۆمپانیاکانەوە، بۆیە سەد دەر سەد لەگەڵ ئەو پێشنیارەی لیژنەی قانونین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سەردار فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بوزۆ هەرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمەش پشتگیری لەو پێشنیارەی لیژنەی یاسایی ئەکەین، ئێمەش هەمان پێشنیارمان هەیە، بەڵام بە سێ ماددەی جیا، ئەگەر ئیجازەم بدەن، هەر سێکی ئەخوێنمەوە، جیاوازییەکی وای نیە، لەگەڵ صیاغەکەی لیژنەی یاسایی، ماددەی یەکەم ئەوەی پێشنیارمان کردووە، (على شرکات الاتصال المرخصة العاملة عدم بیع ایة وسیلة اتصالات للافراد بدون الحصول على الوثائق اللازمة للتعرف علیە وعلى عنوان سکنە وعملە).
ماددەیەکی تر کە پێشنیار کراوە لەلایەن ئێمەوە، (على شرکات الاتصالات اعادة تنظیم اوضاعها بما ینسجم مع احکام هذا القانون خلال مدة لا تتجاوز 180 یوما).
ماددەکەی تر کە پێشنیار کراوە، (تعاقب الشرکات المخالفة لاحکام المادة السابقة بغرامة لاتقل عن خمسون ملیون دینار ولاتزید على مئة ملیون دینار)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك کەرخی فەرموو.

بەڕێز کرخی نجم الدین نورالدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە پشتگیری لەماددە پێشنیارکراوەکەی لیژنەی یاسایی ئەکەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوە ڕەئی کاك کەرخی بوو لە لیژنەی مافی مرۆڤ، ئێستا کاك رەشاد لە لیژنەی شارەوانیەکان فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمەش ماددەکە وا ئیقتراح ئەکەین، لە پەنجا ملیۆن هەتا سەد ملیۆن بێت غەرامەکە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

خۆی صیاغەی نەصەکە، کاك سەردار لیژنەی ناوخۆ، دوو، سێ ماددەت تێکەڵ کردووە، ئەگەر ئەو ماددەیە تەواو بوو، دوایی ئەتوانی لەسەر ماددەکەی تر قسە بکەیت، بەس ئێمە لەسەر ئەو ماددەیەین کەلیژنەی

یاسایی پێشنیازی کردووە، لەسەر شەریکاتی ئیتیصالات لەهەرێمدا ئەمانە بکرێت، یەك، دوو، سێی داناوە، تەنها ئیختلافەکە لیژنەی شارەوانی و ناوخۆ، داوا ئەکەن، پارەکە زیاد بکرێت، بەس لەسەر ئەو ماددەیە یان ئەو موقتەرەحە، مەچنە سەر ماددەی تر، بەڵێ کاك سەردار فەرموو.

بەڕێز سەردار صباح بوزۆ هەرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە پشتگیری لە مادده پێشنیارکراوەکە ئەکەین، ئێمە تەنها دوو جیاوازیمان هەیە، لەگەڵ لیژنەی یاسایی، یەك: ئێمە پێشنیار ئەکەین، شەش مانگ نەبێت، 180 رۆژ بێت، چونکە مانگ تا مانگ جیاوازی هەیە، دوو: لەگەڵ لیژنەی شارەوانی هاوڕاین، کە غەرامەکان پەنجا ملیۆن هەتا سەد ملیۆن بێت، ئەو دوو جیاوازییەمان هەیە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

شەش مانگ، بۆ 180 رۆژ بێت، فەرموو مامۆستا کاکە.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفى:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر باسی مانگ کرا، مانگ تەقویمیە، مانگی تەقویمیش 30 رۆژە، نە 29 یەو نە 31 یشە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شێروان ئەگەر مەبەستان لەمەودوایە، شەش مانگەکە زۆرە، سێ مانگ بەسە، ئەگەر مەبەستان ئەوانەی ترە، بۆ مەعلوماتتان لە هیچ وڵاتێك، کە داوای سیم کارتی مۆبایل ئەکەن، بەبێ ئەوەی تەسجیل نەکات، ئەدرەسی، عینوانی، هەویەی، پەساپۆرتی، حەتا ئەگەر بۆ سێ مانگیش کارتێك وەربگرێت، پەساپۆرتەکە بەتەنها قبوڵ ناکات، دەبێ یەکێکی خەڵکی ئەوێ هەبێت، عینوانی هەبێت، ئینجا ئەیداتێ، بۆ یەك هەفتەش بێت، کاك شێروان مودەکە 180 رۆژ چ فەرقێکی هەیە، فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە پێمان وایە، شەش مانگ مودەیەکی مەعقولە، هەم بەنیسبەت موشتەریکەکەی، هەم بەنیسبەت ئەوەی کەنەیتوانیوە موراجەعات بکات، هەم بەنیسبەت شەریکەکە، بەتایبەتیش، ئێمە لەوێ جەزامان داناوە، لەسەر شەریکەکە، ئەگەر هاتو ئەو دوو بەندە جێبەجێ نەکرا، بۆیە ئێمە پێمان وایە، شەش مانگەکە لەجێگای خۆیەتی، رەنگە ئەو سیم کارتانەش، ئەگەر بە ملیۆن نەبێت بەهەزارەهایە، بۆیە وەختێکی باشی دەوێت، بەنیسبەت غەرامەکەش، ئێمە پێمان وایە، 25 ملیۆن مەبلەغێکی مەعقولە بەڕاستی، لەگەڵ پەنجا ملیۆنەکە، دوا ڕەئیش ڕەئی ئێوەو ئەندامانی پەرلەمانە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەس قسەی هەیە، لەسەر ئەو مەسەلەیە، چوار کەس داوای قسەیان کردووە، کاك دکتۆر نوری فەرموو.

بەڕێز د. نوری جمیل تاڵەبانی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پشتگیری لەو پێشنیازە ئەکەم، چونکە کۆمەڵێك کێشەی گەورە پەیدا بوون، هۆی سەرەکی پێشکەش کردنی ئەو پرۆژە قانونەش هەر ئەوەیە، کەوا کەسانێك هەن، نازانن کەوا خاوەنی ئەو مۆبایلانەن، ئەوان زیاتر بەو کارە ناڕەوایانە هەڵئەستن، بۆیە من پشتگیری لەو پرۆژەیە ئەکەم، داواکاریشم کەوا پەسەند بکرێت، لەلایەن پەرلەمانەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك جمال یوسف فەرمو.

بەڕێز جمال یوسف بۆتانی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەحەقیقەت من پشتگیری لەو پێشنیارەی لیژنەی یاسایی ئەکەم، تەنها فەقەرەیەکی ئیزافیم هەیە، ئەگەر بکرێت وەکو پێشنیار، (ینبغي اعلام الشركة والجهات المعنية، في حالة فقدان، او سرقة الهاتف الخلوي) یەعنی ئەمە ئیزافە بکرێت، ئەگەر دزرا یان ون بوو، ئیعلانی شەریکە بکەیت، لەگەڵ لایەنی پەیوەندیدار، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك بەڵێن فەرموو.

بەڕێز حمد محمود عبدالله(بەڵێن):

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە سەبارەت بەسیم کارت دوو حاڵەتمان هەیە، یەکەم: ئەو سیم کارتانەی کە چەند دەستێکی کردووە، واتە فرۆشراوە، حاڵەتی دووەم: ئەو حاڵەتەی کە ئێستا لەبازاڕ هەیە، یەعنی هەموو سیم کارتەکان ئەفرۆشرێن، بە 5 دۆلار و بە 10 دۆلار، بەبێ ئەوەی تۆمار بکرێت، لەبەر ئەوە بەڕای من، ئیعلان بکرێت، لەڕۆژی دەرچوونی ئەو یاسایە، هەرچی سیم کارتی بازاڕ هەیە، هەڵبگیرێت، ئاخر نەنووسراوە، نووسراوە شەش مانگ، یەعنی ئەو شەش مانگە نابێ بۆ ئەو حاڵەتە بێت، لە ئەمڕۆوە سیم کارتی بێ تۆمارکردن، ئەبێ هەڵبگیرێت لە بازاڕ، ئەوی تریان بەڕاستی 25 ملیۆن کەمە، بەڕای من یەك مانگ، کافیە بۆ ئەوەی شەریکە ئیعلان بکات هەرچی سیم کارتی تۆمار نەکراو هەیە، چ ئەوانەی کەوا چەند دەستێکیان کردووە، چ ئەوانەشی کە بەبێ تۆمار کردنن، بۆ ئەمە یەك مانگ کافیە بۆ ئەوەی هەموو خەڵك بچێت، پاشان جەزاکەش بە ڕای من کەمە، 25 ملیۆن بکرێت بە پەنجا ملیۆن، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

مام خۆرشید فەرمو‌و.

بەڕێز خۆرشید سلیم شێرە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من تەئیدی ڕای لیژنەی قانونی ئەکەم، بەلاَم 25 ملیۆن دینار بۆ شەریکەیەك، کە رۆژی 25 ملیۆن دۆلار واریداتی دەبێت، ئەوە هەر هیچ نیە، پەنجا ملیۆنیش هەر هیچ نیە، چونکە ئەو شەریکە ئەگەر زەختێکی وای لەسەر نەبێت، ئیلتیزام بەقانون ناکات، جا ئەو شەریکاتانە، قانونێکی رادعی بەقوەت نەبێت، هەر منەتی مەحکەمەش نازانن، لەبەر ئەوە من ئیقتراح ئەکەم هەرچەندە پارەکەیان زیاد بکرێت و سزاکەیان قورستر بێت، هێشتا هەر کەمە، واریداتی شەریکەو 25 ملیۆن دینار چیە، ئێمە باسی هاووڵاتیەك ئەکەین، ئەڵێین 25 ملیۆن دینار چیە، لەبەر ئەوە من تەئیدی ئەوە ئەکەم، لەپەنجا ملیۆن دینار کەمتر نەبێت حەدی ئەدناکەی، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

وەڵلاهی مام خۆرشید منیش ڕەئیم وایە، چونکە حەبسی تێدا نیە، تەنها غەرامەیە، کە غەرامەش بێت بۆ ئەوەی بیر بکەنەوە، بەڵێ کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

حەز ئەکەم بەڕێزان ئەندامانی پەرلەمان، سورەتێکی وازحیان هەبێت لەو ماددەیە، ئەو ماددەیە بۆ هەر حاڵەتێکە، حەز ئەکەم بزانن، یەعنی ئەگەر حاڵەتی تر هەبوو، ئەوا ئەکات ملیارێك، ئەو کاتە بەملیارات ئەبێت مەسەلەکە، مەسەلە ئەوە نیە، دوو: دیسان تەئکید ئەکەمەوە ئەوەی کاك بەڵێن گوتی، چارەسەری مەسەلەکان ئەکات، هەروەکو لە یاساکەش ئیشارەتمان پێدا، کە حائز غیر مشترکمان ناو ناوە، ئەوە دەگرێتەوە، دەمێنێتەوە بەڕاستی ئەو سیم کارتانەی کە لەمەودوا بەڕاستی ئەوە ئیعتیادیە، دەبێ تەماشای عەقدەکەی بکەیت، نوسخەیەکیشم داوە بەسەرۆکایەتی، ئەو تەفصیلاتەی تێدایە کەچۆن مامەڵە، لەگەڵ ئەو سیم کارتانەدا ئەکرێت، کە دەستی دەستی کردووە، بەڕاستی هەم بەم قانونە عیلاج ئەکرێت، هەم بەو عقودانەی کە لەلایەن شەریکەوە مۆر کراوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موشکیلەکە لەوەدایە،کاك شێروان ئەو عەقدەی کە شەریکەکە ئەیداتێ تا ئێستاکە کەس ئیمزای نەکردووە، ئێمە هەموومان لێرە مۆبایلمان هەیە، کێ ئیمزای کردووە، کەس نەیکردووە، کە ئیمزاشی نەکردووە مولزەم نیە پێی، ئێستا تەنها لەسەر پارەکە ماوەتەوە، دوو ڕەئی هەیە، دەڵێن با زیاد بکرێت، لیژنەی ناوخۆش پشتگیری لێ دەکات، کاك خۆرشیدیش ئاماژەی پێکرد، کاك رەشادیش کە لیژنەی شارەوانیە، ئەویش دەڵێت با زیاد بکرێت، بکرێتە پەنجا ملیۆن حەدی ئەدنا، وە سەد ملیۆن حەدی ئەعلا، مەسەلەن

شەریکە، ئەگەر بێت وپاش شەش مانگ ئەو کارەی جێبەجێ نەکردبوو، لەسەر هەر حاڵەتێك ئەوە موقتەرەحی تازەیە، شەش مانگەکە کە زیاد بکرێت، کێ لەگەڵ زیاد کردنی ئەو عقوبەیە لەسەر شەریکات، ئەگەر بێت وخاڵی یەکەم ودووەم جێبەجێ نەکات، لە پەنجا ملیۆن حەدی ئەدنا، بۆ سەد ملیۆن حەدی ئەعلا، کێی لەگەڵدایە؟ بادەستی بڵند بکات، فەرموون کێی لەگەڵدا نیە؟ کاك شێروان ئێوە لەگەڵ کامیانن؟ بەزۆرینەی دەنگ وەرگیرا، ئێستا ماددەکە هەمووی دەخەمە دەنگەوە بەو گۆڕانکارییەی کەبەسەریدا کراوە لە سێیەم، مەبلەغی پارەکە گۆڕاوە لە 25 ملیۆن حەدی ئەعلا بۆ پەنجا ملیۆن، ئێستا دەیخەمە دەنگەوە، کێ لەگەڵ ئەو ماددەیە بادەستی بڵند بکات؟ فەرموون کێی لەگەڵدا نیە؟ بە کۆی دەنگ قبوڵکرا، بۆ ماددەی دواتر.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە ماددەیەکی تریشمان هەیە، ئەگەر مەجالمان بدەیت بیخوێنینەوە، (یمنع استعمال الهاتف الخلوي النقال، (الموبايل) اثناء قيادة المركبات، ويعاقب المخالف بغرامة لاتقل عن المائة وخمسون الف دينار، ولاتزيد على خمس مائة الف دينار او بالحبس مدة لاتقل عن ثلاثة اشهر، ولاتزيد على سنة واحدة، او بكلتا العقوبتين.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

وەڵڵا ئەوە زەرەری خۆیەتی عقوبەی سجن وغەرامەو ئەوە من نازانم، من ئەزانم هەمووتان ئەوەتان ئەوێت کە عقوبەی سجنی تێدا نەبێت، ئەزانن چیە؟، یەکەم: ئەوە زەرەری خۆیەتی، کاکە لیژنەی یاسایی موافقن بەس غەرامە بێت، کاك کەرخی فەرموو.

بەڕێز کرخی نجم الدين نورالدين:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

یەکەم: ئێمە وەکو لیژنەی مافی مرۆڤ، ئەو حەبس کردنەمان پێ زیادە، بۆ مەسەلەك کە کابرا قسەیەکی کردبێ بەمۆبایل، دووەم: ئێمە غەرامەکەشمان پێ زۆرە، یەعنی 150 هەزار بۆ غەرامەیەکی مروری کابرا قسەیەکی کردووە، ئەلو 150 هەزار بدات، ئەوە زۆر زۆرە، ئێمە 50 هەزار تا 100 هەزارمان داناوە، وەکو لیژنەی مافی مرۆڤ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سەردار و کاك رەشاد موئەیدن بۆ 150 هەزار دینارەکە، باشە 50 بۆ 100کە، کاك بەڵێن بزانم تۆ چ موقتەرەحێکت هەیە.

بەڕێز حمد عبدالله محمود(بەڵێن):

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕاستی بەکارهێنانی مۆبایل لەکاتی لێخوڕینی سەیارە، من پێشنیار ئەکەم، جەزای تێدا نەبێت، تەنها ئەگەر جاری یەکەم گیرا جاری دووەم، ئیجازەی سەحب دەکرێت، یەعنی ئیجازە سەحب کردنی تێدا بێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێستا میحوەری قسەکانتان بەو شێوەیە، عقوبەکە لاچوو، تەنها غەرامەکە مایەوە، لیژنەی یاسایی ئەڵێت 150 هەزار دینار حەدی ئەدنا، حەدی ئەعلاش نیو ملیۆن، لیژنەی مافی مرۆڤ ولیژنەی شارەوانی و لیژنەی ناوخۆش دەڵێن، حەدی ئەدناکە 50 هەزار دینار بێت، ئەعلاکەس با 100 هەزار دینار بێت، لیژنەی قانونیش موافقن، کەواتە حەدی ئەدناکە 50 هەزار دینارە، حەدی ئەعلاکەش 100 هەزار دینار بێت، کەس قسەی هەیە، لەسەر ئەوە، ئێستا رەئی هەر سێ لیژنەکە ئەوەی مۆبایل بەکار بهێنێت، لەکاتی لێخوڕیندا، غەرامە بکرێت، کەمترینی بە 50 هەزار و زیاد ترین بە 100 هەزار دینار، کەس لەسەر ئەو موفتەرەحە قسەی هەیە، باشە ناوتان ئەنووسم، دکتۆرە هالە فەرموو.

بەڕێز د. هالە سهیل وادی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر بەکارهێنانەکە حادیسەی لێ کەوتەوە، وا بزانم دەبێ عقوبەکەو غەرامەکەش فەرقی هەبێت، یەعنی لە شەخصێکی داوە لەمنداڵێکی داوە ئەسنای بەکار هێنانی مۆبایل، ئەگەر دووەم جارو سێیەم جار بوو، مەفروزە عقوبەکە زیاتر بێت، هەر جارەو 50 هەزار نەدات، ئەمجارە با 100 بدات، جاری سێیەم 150 بدات، بۆ ئەوەی رەدعی تێدا بێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

خۆی ئەگەر حادیسەی لێ رووبدات، مەعلومە عقوبەی هەیە، عقوبە خۆ بە 50 هەزارەکە رزگاری نابێت، کە حادیسەکە کوشتاری لێ بووەوە، 50 هەزارەکەو عقوبەی تریش دەیگرێتەوە، وەکو مەسئولیەت لە حادیسەکە، کاك بارزان فەرموو،

بەڕێز بارزان عبدالله نصرالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێشنیار ئەکەم، دانانی ئەو غەرامەیە لێرەدا جێگای نابێتەوە، لە یاسای هاتووچۆدا، مەفروزە تەعدیل بکرێت و ئەمەی تێدا دابندرێت، پاشانیش ئێستا زۆر ئالەت هەیە، بەکاری ئەهێنن لەکاتی لێخوڕیندا بەڕێگای سەماعەیەکەوە مۆبایلەکە بەکار ئەهێندرێت، کەئەوە لە هەموو دونیا ڕێگە پێدراوە، حەقە ئەوە جیا بکرێتەوە بەڕاستی، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

كاك ئەنوەر فەرموو.

بەڕێز ملا انور محمد غفور:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

وەڵڵا پشتگیری لەڕەئیەكەی كاك بارزان ئەكەم، ئەوە خۆی باشە، بەڵام بەڕاستی لێرە غەرامە وەكو قانون لە پەرلەمان نایەت، ئەوە ئیشی مرورە حەق وایە ئەوان ئەوە تەنزیم بكەن، نەك لێرە بكرێت بەقانونێك و دیاری بكرێت، دوایی وەسائیل هەیە، ئێستا بە ئاسانتر بەكار دێت، نەك هەر بەو شێوازە بلوتوث هەیە، شتی تر هەیە، بۆیە من ئەوەم پێ باشە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ئەو قانونە بۆ ئەوەی بەرەنگاربوونەوەی بەكار هێنانی خراپی ئامێرەكان، ئەوەش بەكارهێنانێكی خراپە، تۆ بەدەستێك سیاقەت بكەیت وبەدەستێكیش مۆبایل بەكار بهێنیت، ئەو كاتە ئاگای لەسیاقەتیش نامێنێت، مامۆستا ئەوەی كە وتت بە سەماعە قسە ئەكات، تۆ نایبینیت جریمەیە تا شعوری دەمێنێت، بەدەستەكانی سوكانەكەی گرتووە، بەڵام شەخصی وەریبگرن، كاك باپیر فەرموو.

بەڕێز باپیر كاملا سلیمان:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من هەمان ڕای كاك بارزانم هەیە، لەیاسای هاتووچۆدا جێبەجێ دەكرێت، بۆ نموونە ئێستا بەڕێنماییەك، لە پارێزگای دهۆك جێبەجێ دەكرێت و 30 هەزار غەرامە وەر ئەگرن، ئێستا خەڵك زۆر پێوەی پابەندە، غەرامەیەكی كەمیشە، بۆیە یەك: ئەو غەرامەیە زۆرە، دووش: ئەگەر بكرێت لەیاسای هاتووچۆدا جێبەجێ بكرێت، بەڕێنماییەك دەكرێت نەك یاسایەكی پێ دەربچێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك محمد حەكیم فەرموو.

بەڕێز محمد حكیم جبار:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

وەڵڵاهی لەیاسا حاكم موخەیەر ئەكرێت لەبەینی 50 تا 100كە، بەس پۆلیسێكی هاتووچۆ ناكرێت، بۆیە دەبێ ئێمە تەحدیدی بكەین بۆی، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

قسەی جانابت ڕاستە، جوابی كاك باپیرە، عقوبە نیە بەبێ قانون، بەبێ نەص، بەڕێنمایی نابێت، كاك بەڵێن فەرموو.

بەڕێز حمد عبدالله محمود(بەڵێن):

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئەوەی کاك بارزان باسی کرد، زۆر ڕاستە، یەعنی لە هەموو ئەورووپا ئێستا بەکارهێنانی مۆبایل، تەنها بەدەست، چونکە دەستت ئیشغاڵ ئەکات، بەڵام مەسموحە وەختێك کە سەماعە لەگوێ دادەنێت، یەعنی ئەوە لەهەمموو دونیا وایە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك زانا فەرموو.

بەڕێز قادر سعید خضر(زانا):

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە 35 وڵات من موتابەعەم کردووە، ئەم بڕگەیە هەیە، واتە بەکارهێنانی مۆبایل بەدەست لەکاتی لێخوڕنی سەیارەدا قەدەغەیە، بەڵام ئەبێ تەعبیرەکە زۆر وازح بێت، دەبێ بڵێین بەدەست، بۆ ئەوەی مەسەلەی سەماعەکە نەگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك دکتۆر ڕەمەزان فەرموو.

بەڕێز د. رمضان عبدالرحمن محمد رضا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

منیش پشتگیری لەڕەئیەکەی کاك بارزان و ئەوان ئەکەم، پێویستە ئەمە لەیاسای هاتووچۆدا جێگای بکرێتەوە، چونکە ئەو کەسەی کە غەرامەکەت بۆ ئەکات، پۆلیسێکی هاتووچۆیە نەك مەحاکم، بەس غەرامەکانی تر لەڕێگای مەحاکم و دەعواوە وەردەگیرێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شەوقی فەرموو.

بەڕێز شوقی حسین ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وەڵڵا منیش پشتگیری ئەو ڕەئیە ئەکەم، کە ئەو ماددەیە جێگای لێرە نیە، پەیوەندی بە قانونی مرورەوە زیاتر هەیە، نەك لێرە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك خەلیل فەرموو.

بەڕێز خلیل ابراهیم محمد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

قسەکانی من کرا، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، شەمسە خان فەرموو.

بەڕێز شمسە سعید محمود:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

منیش هاوڕام، لەگەڵ پێشنیاری هەر سێ لیژنەکە، لەسەر نەمانی عقوبە، تەنها غەرامە بمێنێت، غەرامەکەش هاوڕام لەگەڵ برادەراندا، بۆ قانونی مروری بەجێبهێڵین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

شیرین خان فەرموو.

بەڕێز شیرین عبدالرحمن دینۆ:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

منیش پشتگیری کاک شەوقی ئەکەم، ئەو بڕگەی جێگای لێرە نیە، لەقانونی مرور بێتە جێبەجێکردن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

باشە ئێستا ئیختلافەکە، دوو شتە، یەکێکیان ئەو کەلیمەیە ئیزافە بکرێت، کە بەکار هێنانی بەدەست، کاک شێروان ئینتباه بکەن، بەکارهێنانی بەدەست بۆ ئەوەی زیاتر صەحیح و دەقیق بێت، تکایە ئەوە ئیزافە بکەن، دەمێنێ کە پێشنیاری چەند ئەندامێکی پەرلەمان کەوتیان، ئەوە جێگای ئێرە نیە، جێگای قانونی مرورە، ئێستا ڕەئیتان دوایی ئەیخەینە دەنگەوە، فەرموو کاک شێروان.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

یەك: ئێمە قانونی مرورمان تەماشا کرد، هیچ بڕگەیەك یان ماددەیەکی تێدا نیە، ئیشارەت بەوە بدات، دوو: ئێمە پێمان وایە لە جێگای خۆیەتی، لەم قانونەی ئێستا کە تەنزیمی خراپ بەکارهێنانی مۆبایل ئەکات، لێرە بێت باشترە، نەك بەڕێنماییەك یان بەتەعلیماتێك لەلایەن دەزگایەکەوە دەربچێت، بەکەیفی خۆی ئیتر 30 هەزار دائەنێت، یان 20 دائەنێت، حەدی ئەعلاو ئەدناشمان داناوە بەڕاستی، بۆیە ئێمە لەگەڵ ئەوە نین ئەم بڕگەیە هەڵبگیرێت، لەگەڵ ئەوەداین کەوا لەناو یاساکەدا بمێنێتەوە، بەس تەنها بالید ئیزافە بکرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سەعد وەزیری هەرێم بۆ کاروباری پەرلەمان، ڕای حکومەت چیە؟ فەرموو.

بەڕێز سعد خالد محمد امین/وەزیری هەرێم بۆ کاروباری پەرلەمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەبڕوای من تەبیعیە، ئەگەر ئەوەش بەبەشێك لەخراپ بەکارهێنانی مۆبایل حساب ئەکرێت، بەلام ئەو مەسەلەیە با بێینە سەر باری عەمەلی ئینسان سەیری بکات، ئیحتیمال هەیە، ئەوە وەکو شتەکانی تر نیە،

يەعنی زۆر واریدە، لە ئەوروپا کە ئاستی وشیاری فەرد چەند پێشکەوتووە، بەڵام رۆژانە دەبینین لەبەینی دوو شار کامیرەیەك بەنهێنی دادەندرێت، ئەو برادەرانەی کەوا لە ئەوروپا بوون باش ئەزانن، دەیان سەیارە دەگرن، لە ئەسنای بەکارهێنانی مۆبایل بەدەست، بۆیە ناکرێت ئەو هەموو خەڵکە بنێردرێتە ماحاکم، حەدی ئەدناو ئەعلای بۆ دیاری بکرێت، مەبلەغێك تەحدید بکرێت کەئەوە زۆر عەمەلیە، وەزارەتی ناوخۆش تەبعەن دەکرێت، کە تۆی بینی مۆبایلەکەت بەکارهێناوە، یەکسەر وەصڵێکت بۆ بکات، بۆ نموونە 50 دینارە، کە ئەوە ڕای ئەندامانی پەرلەمانی بەڕێزە، چەند گونجاوە، یەعنی شتێك بکەین کە عەمەلی بێت، شتێك بێت ئەوە نەبێت لەشارێکی وەکو هەولێر رۆژانە 500 کەس ئیحالەی مەحکەمە بکرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەپێی مەعلوماتی ئێمە زوباتی مرور مخەوەلن، بە تەفیزکردنی فەرزی غەرامات، لێرە ئەگەر غەرامەکە دیاری کراو حەدی ئەعلاو ئەدنا دانرا، لەلایەن زوباتی مرور ئەوە جێبەجێ ئەکرێت، نەك لەلایەن مەحاکم، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

یەکەم: لەقانونی مرور وەکو ئیشارەتیان پێدا، لیژنەی یاسایی ئەو نەصە نیە، دوایش بە ڕێنمایی نابێت، دەبێ نەصێکی قانونی هەبێت، ئێمە هەر قانونێك دەرئەکەین ئەڵێین، لایەنی پەیوەندیدار جێبەجێی ئەکەن، یەعنی ئەو بڕگەیە وەزارەتی ناوخۆو مرور جێبەجێی ئەکەن، بەڵام من ئەو قسەی کاك سەعد وەزیری هەرێم، بیرێکی لێ بکەنەوە، یەعنی نەصەکە با موحەدەد بێت واتە 50 هەزارەکە موحەدەد بێت، بۆ ئەوەی زابتەکە بتوانێت قەرارەکە جێبەجێ بکات، کەواتە چاکی بکەن، (یغرم بخمسین الف) کاك شێروان دەبێ دەسەڵاتیش بدرێتە وەزارەتی ناوخۆ، یەعنی مرور، فەرموو کاك کەریم بۆ ئەوەی ئیعتزازم لێ نەگریت دوایی.

بەڕێز کریم بحری عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوە لێخوڕینی ئۆتۆمبیلە، خراپ بەکار هێنانی مۆبایل نیە، ئەوە عائیدی قانونی مرورە با وەکو جگەرەکێشانەکەی لێ نەیەت، مەسەلەی جگەرەکێشان شەخصی لەناو سەیارەدا، لە قانونی جگەرەدا تەسبیتمان کرد، بەڵام ئەوەش مۆبایل بەکار هێنان لەناو سەیارەدا، مخالەفەیەکی مروریە، نەك خراپ

بەكارهێنانی مۆبایل، مۆبایل زۆر بەئاسانی بەكار دێت، بەڵام مخالەفەیەكی مروریە، لێرەدا بۆ قانونی مرور ئەگەڕێتەوە، لێرە ئەگەر تەسبیتی بكەین پێم وایە، هەڵەیە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ئێستا ژمارەیەك لە ئەندامان، ئەڵێن ئەوە جێگای نیە، دەبێ لە مرور بێت، كێ لەگەڵ ئەو موقتەرەحەیە كە لێرە جێگای نیە؟ بادەستی بڵند بكات تكایە، فەرموون كاك عەونی نوقتەی نیزامی لەكاتی دەنگدان نابێت، باشە دەی فەرموو.

بەڕێز عونی كمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

پێشنیارەكە هی لیژنەی یاساییە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

نەخێر كۆمەڵێك ئەندام ئەو فەقەرەیە داوا ئەكەن، كێی لەگەڵدایە كە ئیلغا بكرێت؟ دەیژمێریم باشە زۆرینەیە، كێی لەگەڵدایە كەبمێنێتەوە؟، كەمینەیە، كاكە لێرە ئیلغا ئەكرێتەوە واتە هەڵئەگیرێت، فەرموو كاك سەعد.

بەڕێز سعد خالد محمد امین/وەزیری هەرێم بۆ كاروباری پەرلەمان:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئەوە هیچ شتێكی تەبیعیە، بەڵام بەڕاستی باشە لە ماوەیەكی زۆر زوو، هەوڵبدرێت ئەوە بەتەعدیلێك بخرێتە سەر یاسای هاتووچۆ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

زۆر چاكە، من داوا لەكاك سەعد ئەكەم، وەزیری هەرێم بەزووترین كات، پرۆژەیەك لەلایەن حكومەتەوە بێت، بۆ هەمواركردنی قانونی مرورو ئیزافە كردنی ئەو فەقەرەیە كە مۆبایل لەناو سەیارەدا قەدەغە بكرێت، بەو صیغەیەی كەهاتووە، فەرموو ئێستا بۆ ماددەی تر.

بەڕێز عبدالكریم ابوبكر مصطفی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ماددەی شەشەم: هەردوو وەزیری ناوخۆ وپەیوەندییەكان بۆیان هەیە، ڕێنمایی هاوبەشی پێویست، بۆ ئاسانكردنی جێبەجێكردنی حوكمەكانی ئەم یاسایە دەربكەن.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

بۆیان هەیە نا، دەبێ، لوزیر الداخلیە، دەڵێن صیغەكەی ئەوان باشترە، نەوەك پێویست بە تەعلیمات بكات، بۆ وەزیری ناوخۆو پەیوەندییەكان، بیخوێننەوە بەعەرەبیەكەی.

بەڕێز عونی كمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

للوزیرین الداخلیة والاتصالات، اصدار تعلیمات مشتركة لتسهیل تنفیذ احكام هذا القانون.